

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in drugo tujo državo 6 K). — Posamezno številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo v Uredništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naručnina reklamacije in inzerat pa v Uredništvo „Domoljuba“ — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 48.

V Ljubljani, dne 30. novembra 1911.

Leto XXIV.

Boj proti cerkvi.

V državni zbornici so liberalci in soc. demokrati vložili več predlogov, ki naj bi pričeli boj proti veri in cerkvi. Res je sicer, da se v sedanjih razmerah ni posebno bati, da bi dosegli svoj namen, toda čas gre naprej in ž njim protiversko hujskanje. Če ne bomo skrbno pazili, da se tudi naša vnema ne ohladi, če ne bomo z vsemi silami skrbeli, da se boj proti liberalcem in soc. demokratom nadaljuje, si lahko že naprej preračunamo čas, ko se bo pri nas začela francoska in portugalska gonja. Zato je na vsak način potrebno, da ljudstvo zve, kako si naši sovražniki mislijo začetek svojega dela v državnih postavah. Današnji članek obsega ob kratkem imenovane predloge. Soc. demokrati in liberalci zahtevajo:

1. Postave, ki govore o sklepanju zakona, naj se tako izpremene, da se uvede za vse državljane obvezni civilni zakon; to se pravi: zakon naj bi se sklepal pred gosposko, ne pa v cerkvi. Po sedanji postavi se sklepajo zakoni pred dušnimi pastirji; vsak državljan se tu drži svoje vere; jud judovske, protestant protestantovske, katoličan katoliške. Kdor se je pa dal pri gosposki izbrisati iz verske družbe, tak sklepa svoj zakon že zdaj pred gosposko (okrajnim glavarstvom).

Liberalce bolita zlasti dve določbi v naših postavah o zakonu: § 63 in § 111 državljankega zakonika. V prvem je rečeno, da nobena oseba, ki ima mašniško posvečenje, ali ki je napravila slovesne obljube, ne more skleniti veljavnega zakona. V drugem je pa določeno, da katoliška oseba ne more skleniti veljavnega zakona, dokler njegova zakonska polovica še živi, če bi tudi izstopila iz katoliške cerkve. Ker

hočejo nasprotniki doseči, da bi se tudi katoliški zakon mogel ločiti, se seveda strastno zaletavajo v imenovani § 111. Predlogov, naj se ta paragraf odpravi, je stavljenih več.

2. Župniki vodijo zdaj tudi za državo veljavne rojstne, poročne in mrtvaške knjige. Liberalci in soc. demokrati zahtevajo, naj se te knjige izročijo gosposki. Treba bi bilo seveda brezštevilnih novih uradnikov in s tem novih stroškov, kar jih pa ne briga, da se le cerkvi more prizadeti kako ponižanje. Tudi v tem zmislu imamo v državni zbornici več predlogov.

3. Šolo bi tudi nasprotniki radi odtegnili vsakemu verskemu vplivu. Iz tega namena so liberalni in soc. demokrati poslanci vložili te-le predloge:

a) Pri vsučiliščih naj se bogoslovski oddelek odpravi; ravno tako naj se odpravijo semenišča in šole, kjer se uče bogoslovci za duhovski stan. Ze zdaj splošno primanjkuje duhovnikov. Nasprotniki so zelo premeteni; dobro vedo, kako bi trpela vera, ko bi se vzgoja duhovskega naraščaja znatno obtežila, ali skoraj popolnoma onemogočila. To bi se pa doseglo, ko bi se vresničili njihovi predlogi v tem oziru.

b) Za ljudske in meščanske šole pa predlagajo imenovani nasprotniki, naj bi se določilo, da se noben otrok od šolske oblasti ne bi smel siliti, naj se vdeležuje verskih vaj. Po šolah imajo zdaj marsikje skupno božjo službo; poleg tega morajo otroci po šolskih določilih po trikrat na leto k spovedi. Vse to bi odpadlo, če dosežejo liberalci in soc. demokrati svoj namen. Jasno je, da je to samo prva stopnja. Druga, ki bi brž prišla za to, bi pa bila taka, da bi se sploh iz šol odpravil vsak verski poduk.

Zdaj imamo določbo, da mora biti voditelj šole tiste vere, ki jo ima ve-

čina otrok, in da mora biti za poduk v veronauku izprašan. Tudi proti ti določbi se vojskujejo liberalci in socialni demokrati. Voditelj in seveda tembolj učitelj katoliških otrok naj bi bil po njihovem tudi lahko jud, ali celo očiten brezverec. (Imenovane določbe so §§ 10, 63 in 112 odloka naučnega ministrstva z dne 29. septembra 1905, drž. zak. št. 159.)

4. V našem kazenskem zakonu smo imeli do leta 1868 določbo (§ 122), po kateri naj se kaznuje vsak, kdor izkuša razširjati nevero, ali kdor razširja kake krive nauke nasprotne kršč. veri. Drugi odstavek so liberalci leta 1868 (čl. 7. zak. z dne 25. maja 1868, drž. zak. št. 49) odpravili; prvi je še ostal. Po njem je vendarle mogoče kakega hujskača, ki širi brezverske in protiverske nauke, prijeti. Državni pravdniki se pač le redko poslužijo svoje pravice; nerazložljivo je, kako morejo pustiti toliko protiverskega hujskanja po časopisih in shodih. Na vsak način kaže, da se malo bolj zanimljemo za imenovani paragraf. Naši nasprotniki ga seveda z vsemi silami napadajo in v državni zbornici imamo par predlogov, ki zahtevajo naj se takoj odpravi.

5. Nazadnje omenjamo še zahtevo svobodomiselnih poslancev, naj se s posebnim zakonom v naši državi dovoli sežiganje mrličev. Katoliška cerkev prepoveduje to in ravno vsled tega silijo v to reč njeni nasprotniki.

Vsebinsko protiverskih in proticerkvenih predlogov v državni zbornici smo ob kratkem pojasnili. Prijatelji, berite natančno današnji članek in naj ne bo nobenega našega društva, kjer bi se stvari, ki jih obsega, ne obravnavale v javnih predavanjih.

[Signature]

Političen pregled

DRŽAVNI ZBOR.

D. aginjska debata.

Dne 22. t. m. so prišli na vrsto v zbornici razni predlogi, ki so jih poslanci že enkrat v zbornici premlevali in pozneje v odseku. Večina teh predlogov se je sukala okoli uvoza argentinskega mesa. Ker pa je ministrski predsednik sam izjavil, da ne more dovoliti radi vezanosti na Ogrsko, da bi se uvažalo, zato je bilo vse to pehanje raznih mestnih poslancev precej prazno. In ker so vladne stranke, med katere se zadnji čas pridno pehajo tudi Čehi — brez ozira na Jugoslovane, že tako nekako dolžne glasovati vladi prijazno, je bil tudi izid glasovanja že naprej gotov. Po govorih poslancev Winterja in našega poslanca Hladnika, ki je bil izvoljen za glavnega protigovornika, proti raznim predlogom, ki so za uvoz, se je začelo glasovanje. Vainejši sprejeti predlogi so: Steinhausov, da se dovoli časovno in po množini omejen uvoz argentinskega mesa po potrebi, dalje predlog Jerzabekov, ki pozivlja vlado, da dovoli zvišanje mesnega uvoza iz balkanskih dežel, poleg tega pa drugi predlog, da se sme balkansko meso le omejeno uvažati. Sprejet je bil tudi predlog poslanca Vorstovška, naj se napravijo za ubožne mestne sloje državne in zadrufne mesnice in pa naj se dovoli, da kmetje smejo meso domače živine prodajati.

Odklonjeni pa so bili vsi predlogi, ki teže za neomejenim uvozom argentinskega mesa, ravnotako tisti za uvoz live živine iz Rusije in balkanskih dežel. Nazadnje je bil sprejet tudi predlog, da se sme uvažati saharin (nadmestilo za sladkor) in pa naj se pritiskne na sladkorne tovarne, da znižajo pretirano ceno sladkorju.

Ravnihar!

Mogočno vlogo je igral pri vsi ti stvari poslanec Ljubljane. Če človek pomisli, koliko so se socialni demokrati pehali, da so temu liberalcu pridobili mandat, se mu res smilijo, ko jih tako pusti na cedilu. Ta človek, voljen od socialcev in od liberalnih meščanov, je glasoval proti socialnim demokratom in drugače kakor je obljubljal na shodih. Glasoval je proti uvozu argentinskega mesa, torej čisto s kmečkimi poslanci. Pa bo mislil kdo: prav, vsaj z nami drži! Kaj še! Ravnihar je mogoč v parlamentu le po Mladobelih, ki so ga sprejeli v svoj klub, in ti se rinejo ravno sedaj k vladnim jaslom ter zato glasujejo z vlado. In naš ljubi Ravnihar mora rad ali nerad z njimi. Ne bi omenjali tega, ker tak moč je premalo pomembna, če se ne bi v tem kazala vsa nespamet naših liberalcev, ki pošiljajo v parlament take ljudi, da so danes taki jutri taki.

Pa še eno je napravil dr. Ravnihar. Vprašal je možko justičnega ministra, kaj je z odredbami predsednika dežel-

nega sodišča Elsnerja, ki zahteva nemško občevanje med sodniki. Minister pa mu jih je odgovoril take, da je kar gledal. In mislite, da so se sedaj Čehi zavzeli za ljubljanskega poslanca? Ne, češki voditelj Kramaf je brž nato govoril, da je položaj ugodnejši kakor preje. Tako se svet norčuje iz liberalnih Ljubljancanov.

Proračunski odsek.

Vse drugače izgleda, če spregovori naš dr. Šusteršič. Oglasil se je zadnjič v proračunskem odseku in označil stališče hrvatsko - slovenskega kluba nasproti proračunskemu provizoriju. V tem govoru je prijel vlado radi dalmatinske železnice, ki je pravi evropski škandal, in pa radi veljavnosti izpitov na zagrebški univerzi. Na drugo vprašanje je minister brž odgovoril in rekel, da se dovoli veljavnost skušenj v Zagrebu tudi za naše dežele, če se zagrebška univerza tako preosnuje, da bo podobna našim. Bolj kakor ministre pa je to razburilo Nemce, ki že kriče zopet, da bodo smatrali to za bojno znamenje, če se vlada uda dr. Šusteršičevim besedam. Iz tega je jasen vpliv naših moč, pa tudi sovraštvo Nemcev do vsake drobtinice naših pravic.

Socialno zavarovanje.

To vprašanje je že nekaj let na dnevnem redu. Socialni odsek je v prejšnjem zasedanju že rešil vladni načrt. Po zadnjih volitvah pa je vlada znova predložila načrt, nekoliko izpremenjen po navodilih odsekovih. Zbornica je že končala prvo branje. Prvi je govoril minister za notranje zadeve baron Heindl, ki je povedal nakratko namen načrta, da se namreč omogoči zavarovanje starih in onemoglih. Potem so govorili razni poslanci, ki so grajali posamezne točke načrta in opozarjali vlado, naj se ne pusti vplivati od velikih bogatinov, da bi socialno zavarovanje poslabšala.

Naši poslanci bodo pri ti stvari vedno pazili na korist našega kmečkega stanu in se protivili vsaki taki izpremembi, ki ne bi bila v soglasju s kmečkimi željami. Seveda rešena stvar ne bo še zlepa, ker bo morala država prej gledati, kje dobi denar za tako velike stroške. In današnje državne finance so zadosti slabe.

Dr. Sylvester.

Zbornični predsednik Sylvester se trudi na vse mogoče načine, da bi spravil delo v zbornici v pravi tek. Rangovalje se sedaj z raznimi strankami glede na dnevni red, po katerem bi parlament delal do Božiča. V prvi vrsti se mora obdelati začasni proračun, volitev delegator in nekatere manjše predloge političnega značaja.

Da bi si pomagal iz zadrege, predlagal je dr. Sylvester, naj bi se izvolilo izmed vseh strank deset svetovalcev, ki bi stali predsedniku ob strani in skrbeli za uspešno delovanje zbornice.

VOJNA.

Boji v Tripolitaniji.

Boji okoli Tripolisa se vedno nadaljujejo, če tudi ne zavzemajo večjega obsega. Lahki se morajo neprestano braniti in ne morejo nikamor napredovati. Vkljeni so v pasti, v katero so šli prostovoljno. Laški listi pišejo, da bodo začeli Lahki prodirati v notranjost dežele. Toda to jih bo stalo strašnega truda in težkih bojev. Komaj en kilometer od mesta Tripolis se namreč začenja puščava, pokrita na globoko s peskom. Čez ta pesek je silno težavno hoditi posebno za tužce, ki niso tega navajeni. Ko se p'ide dva kilometra po pesku, se odpre zelenica Ain Sara, odtod naprej pa so zopet 15 kilometrov daleč peščeni griči skoro brez zelišča. In vse to naj bi laški vojaki, ki niso najbolj utrjeni, prestali? Do južne meje Tripolisa pa je od obrežja 1200 kilometrov. Če bodo Lahki tako urno prodirali, kakor sedaj, ko so od začetka vojne pa do danes vzeli komaj obrežje, lahko izračunamo, kdaj bo konec vojne.

V Tripolisu Lahom menda silno nagaja tudi povodenj. Kljub kanalu, ki so ga že Turki naredili in Lahki še popravili, je voda ob deževju vendar preplavila laške postojanke in drla skozi predmestja Tripolisa. Vendar se Italijani z druge strani vesele dežja, ker mislijo, da to odžene Arabce, ki stoje Turci na vseh bojih ob strani.

Abesinija proti Italiji.

Iz Londona se poroča, da je zbranih 40.000 mož abesinske armade ob meji laške nasebine pri Massanau in da se mobilizira cela abesinska armada. Kakor znano se je bila 1895. leta vojna med Italijo in Abesinijo. Lahki so bili pri Adui popolnoma poraženi, vsled česar se je odpravil laški protektorat nad Abesinijo. Abesinci hočejo zdaj združiti laško nasebino z Abesinijo, ki je, kakor znano, krščanska država.

V Egejskem morju

Še ni prišlo do nikakih bojev, da si je laško brodovje vse pripravljeno. Laški listi pišejo silno bojevitost in zahtevajo od laške vlade, da se zasedejo Solun, Smirna in Beirut. Vlada pa se boji posledic, kakaj Avstrija in Rusija sta ji to odsvetovali. No, in Turki bi jih tudi ne sprejeli čisto nepripravljeni. Z mrzlično naglico namreč zbirajo armado na nevarnih krajih in delajo utrdbe.

Laškim ladjam se je 20. t. m. pripetila neljuba pomota. Streljali so namreč na avstrijsko ladjo, parobrod družbe »Austro-Amerikaner«, »Martha Washington«, pri otoku Krfu, ne da bi ga poškodovali. Na ladji je bilo čez 2000 potnikov, ki so bili seveda v velikem strahu.

Med Anglijo in Nemčijo.

Pogosto smo poročali letošnje poletje o vojni nevarnosti, ki je prestila med Nemčijo in Anglijo. Velikokrat je za las manjkalo, da se ni začela najstrašnejša vojna, kar jih svet pomni.

zakaj stala bi si nasproti najmočnejša sovražnika, ki bi se oba borila za svoj obstoj. Modrosti državnikov, ki so se bali te velike odgovornosti in pa medsebojnemu strahu je pripisati, da ni zapopotalo bojno orožje.

Sedaj se počasi odkriva, kar je bilo takrat svetu tajno, kako so bili namreč oboji pripravljani. Član angleškega parlamenta Faber je zvedel nekje, da se je Anglija odločila, da podpira Francosko v vojni radi Maroka. Zaradi tega je sklenila vlada, da izkrci 150.000 mož v severni Nemčiji, z brodovjem pa napade nemško mornarico. Skoro ob istem času pa je nemški kancler v parlamentu odkril, kako so se razvijala pogajanja z Angleži in kako blizu je bilo vojni.

Ta pritisk Angležev v francosko korist je tudi omogočil Francozom, da so mogli doseči v svojih pogajanjih z Nemci glede Maroka toliko ugodnosti, ki smo jih opisali predzadnjič.

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

ENOINDVAJSETO POGLAVJE.

Oče in hčerka.

Drugo jutro je Milanovič cele ure stal pri oknu v nadi, da bi zopet videl Vido ali hčerko; a čakal je zastonj. Pač pa je šel mimo Stefič, in sicer ravno takrat, ko je bila gospodinja v sobi, da bi pripravila mizo za kosilo; ta je opozorila Milanoviča na zobozdravnika, a že prepozno, kajti mogel je videti le še moško postavo s črno brado in na uho pomaknjanim klobukom, ki je opotekajočih korakov izginila skozi vrata z napisom.

»Pijan, kakor po navadi!« je zaničljivo pripomnila gospa Zakotnikova pogrinjajoča prt čez mizo.

»Kakor bi sodil, menda malokateri bolnik zaide k njemu?« vpraša hladno Milanovič, želeč še kaj več izvedeti od zgovorne ženske.

»Oh, skoraj nihče ne mara več zanj, dasi je bil včasih strokovnjak v svojem poklicu. Sedaj je prišel pa docela ob sloves in dobro ime.«

»Tedaj pa tem ljudem gotovo ne gre posebno dobro, ali morda ima kaj v žepu?«

»Moj Bog, ta da bi kaj imel,« se je nasmehnila žena; »morda spravi toliko skupaj, da plača stanovanje, več pa gotovo ne. Kakor se čuje, je povsod dolžan. Ni dolgo, ko mi je o tem pripovedoval mesar. Menil je, da sme vsakdo, komur je Stefič kaj dolžan, svojemu denarju dati slovo, kajti zarubiti se pri njem ne da nič več. Kdor bi ga pa tožil, bi moral najbrž tudi še stroške plačati sam.«

»Ah, moja uboga, nesrečna žena!« je vzdihnil v srcu Milanovič, a takoj zopet zatajil svojo bol in vprašal mirno: »Kaj pravite, ali bi gospa Stefičeva dovolila, da bi me popoldne njena mala za eno urico obiskala? Otrokova družba me najbolj razvedri.«

»Zakaj pa ne? Mislim, da bi jo to le razveselilo. Kakor hitro bom prinesla kosilo, takoj stopim tja in jo vprašam,« je odgovorila gospodinja, kateri se je očitvidno Milanovičevo hrepeneje po otroku zdelo vendar nekoliko nenavadno. Umljivo je bilo, da se mu je Jelica priljubila zaradi svoje brhkosti in ljubeznjivosti; tudi se ji ni zdelo čudno, da je deklico poklical k sebi v sobo, jo ljubkoval in nazadnje obdaril; a da je neprenehoma stal pri oknu in bil žalosten, če nje ni bilo na cesto in da jo je sedaj zopet tako nestrpno pričakoval, to je bilo po njenem mnenju nekaj prisiljenega in pretiranega.

Ko je po kosilu res odšla k Stefičevim, je dobila mlado ženo samo doma. Sedela je v sobi in šivala perilo. Ko je zagledala sosedo, ji je hitro skočila nasproti:

»Čudno, da vas vidim zopet enkrat pri nas; že dolgo Vas ni bilo. Kaj je novega?«

»Prihajam z naročilom in prošnjo gospoda, ki stanuje v naši hiši in želi, da bi ga Jelica popoldne obiskala in pila čaj z njim; zato Vas je prosil, da bi ji to dovolili.«

»Ali je to isti gospod, ki je včeraj Jelici podaril goldinar?« vpraša Vida presenečena.

»Da, gospa. Silno ljubeznjiv človek je to in kakor se kaže ljubi izredno otroke. Cel božji dan že stoji pri oknu, da bi videl Vašo Jelico, in prepričana sem, da bi bil silno žalosten, ako bi mu prošnjo odbili.«

»Ne bojte se, gotovo jo bom poslala. Ali bo ob pol štirih pravi čas? Prej jo moram še preobleči. Le povejte prijaznemu gospodu, da se mu priporočam in se mu zahvaljujem za njegovo dobrotljivost. Kako se pa piše?«

»Matko.«

»Gotovo je že priletel, kaj ne? Mladi ljudje se redko tako silno zanimajo za otroke.«

»Da Vam odkrito povem, prav nič ne vem, koliko bi bil star. Ima že precej sivih las, a vendar se mi včasih dozdeva, da nima še toliko let, kolikor bi mu jih človek prisodil po zunanosti. Vidi se mu, da je tukaj še neznan in da v Zapolju nikogar ne pozna; tudi nima nikakega opravila ali službe. Morda ima premoženje in živi od tega; no, pa saj bom kmalu kaj natančnejšega zvedela o njem; do sedaj, veste, še skoraj časa ni bilo, kajti prišel je šele včeraj. Toda nočem Vas dalje muditi, ker vem, da imate dela in opravila čez glavo. Z Bogom!«

»Z Bogom! le povedite, da Jelica gotovo pride.«

S temi besedami ste se poslovili druga od druge. Milanovič, ki je stal ob oknu, je nestrpno čakal, kakšno poročilo mu gospodinja prinese.

»Vse dobro, gospod Matko. Gospa Stefičeva Vas pozdravlja in bo z veseljem ob pol štirih poslala hčerko semkaj.«

Milanoviču se je veselja razjasnil obraz. »Dolžan sem Vam iskreno zahvalo, gospa, da se toliko trudite zaradi mene,« je zaklical in potegnil iz žepa uro. »Čez en četrt ure bo tri. Ravno prav imamo še časa, da grem v bližnjo prodajalno in nakupim kaj primerne za otroka. Maslena pogača in medena torta, ta ji bo gotovo dišala; in kaj še drugega? Povejte mi, draga gospa, kaj da imajo male deklice rade?«

»Ah, moj Bog,« se je glasno in veselo zasmejala gospa Zakotnikova, »take male stvarice najbolj ljubijo kaj sladkega. Toda nikar se vendar ne trudite sami, saj lahko jaz skočim in kupim, česar treba.«

»Ne, ne,« je odvrnil naglo, pokrtil klobuk in vzel palico, »to moram sam narediti. Za četrto uro pripravite čaj; sicer bom pa v pol uri že nazaj.« Ko jo to izgovoril, je že izginil skozi vrata.

Gospa Zakotnikova je zmajaje z glavo zrla za njim, ko je urno, kolikor so ga nesle njegove slabotne noge, hitel, da skoraj tekkel po cesti. »Kaj takega pa nisem še doživela! Saj vendar kar nori za otroka, ki ga je včeraj komaj prvič videl. Tu gotovo ni vse v redu pri njem. Vendar materi ne črhnem o tem niti besedice, ker bi jim to gotovo zopet napravilo le nepotreben prazen strah.«

Ko je ura kazala četrto na štiri, se je Milanovič vrnil, za njim je pa prišel deček obložen z raznimi zavitki. Gospa mu jih je odvzela in jih razložila po mizi. Bile so poleg jestvin tudi druge stvari. Na dan je prišlo sadje, kolači, orehi, torta, krasno oblečena punčika, konjiček z vozom in še mnogo drugih drobnarij, ki jih je bil odločil Milanovič za svoje dete.

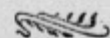
Gospa je kar strmela, ko je videla tako množino teh reči. Na Milanovičevo željo je vzela jestvine, da bi jih v kuhinji lično razložila po krožnikih; Milanovič je skrtil igrače v omario in stopil k oknu, da bi videl, kedaj bo prišla Jelica.

Točno za minuto, kakor je bilo dogovorjeno, jo je zagledal, ko je v spremstvu postrežnice stopila iz hiše. Tekel ji je nasproti in ko je deklica boječe prišla k njemu, jo je vzel na roke in jo nesel v sobo.

»Moj ljubček edini,« je vzkliknil, ko je sedel na stol, posadil hčerko na kolena in jo poljubil na čelo. »Daj, da odložiš slamniki. Le vesela bodi, Jelica, in niž se me ne boj.«

»Moje! Ah, moje lastno dete!« je šepetal, ji gladil laske in ji poln blaženosti zrl v velike oči, ki so napol boječe in začudeno begale od njegovega obraza do posameznih predmetov v sobi.

(Dalje prih.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Čenjenim naročnikom! Prihodnji, 49. številki »Domoljuba« priložimo p o l o ž n i c e za obnovitev naročnine za prihodnje leto. Naj se jih čimprej poslužijo vsi dosedanj naročniki in zapišejo na nje popolno tako svoj naslov, pod kakoršnim redno prejimate doslej svoj list. Ako pa želite kake izpremembe pri dosedanjem naslovu, zapišite jo na posebno dopisnico ali pa na zadnjo stran položnice. Na sprednjo stran položnice tedaj nikar ne pišite novega naslova, ampak samo stari naslov. — Nove naročnike naj pa vsak naš somišljenik naznani po dopisnici ali pa kar na odrezku nakaznice, s katero pošilja naročnino za leto 1912.

Ljubljanski občinski svet, ki je bil izvoljen letošnjo pomlad, se snide tekom meseca decembra k svoji prvi seji. Ker je upravno sodišče na Dunaju odbilo pritožbo proti zadnjim volitvam. Naša stranka bo zastopana v tem mestnem zastopu po 14 možeh, o katerih smo prepričani, da bodo vsekdar znali zastopati koristi svojih volilcev in skrbeli zato, da večinica liberalne stranke ne bo svojevoljno ničesar mogla skleniti, kar bi bilo v kvar ljubljanskemu mestu.

»**Revček Andrejček**« v »Ljudskem domu«. Prihodnjo nedeljo, dne 3. decembra se priredi na čast bratom »Orlom«, ki prihite na občni zbor, ob šesti uri zvečer veležabavna narodna igra s petjem »**Revček Andrejček**« v petih dejanjih. Našim somišljenikom bo ta dan zopet dana prilika za izborna zabavo, obenem bomo pa s svojim obiskom počastili naše vrle mladeniče Orle.

Umril je v soboto 25. t. m. popoldne 91letni preč. g. bisernomašnik Baltazar Bartol v svoji rojstni župniji Sodražica. Pokojnik je zadnjih 33 let kot vpočojeni župnik bival v Sp. Berniku pri Cerkljah. Pokopan je bil v torek 28. t. m. dopoldne. — V Št. Vidu na Koroškem je umrl prevaljski kaplan č. g. Fr. Vastel. Pokopal je so ga v sredo dne 22. t. m. Svetila jima večna luč!

Za pogorelce v Travniku. Poslanec Jaklič je vložil v državnem zboru nujni predlog, da se da pogorelcem izdatna državna podpora.

»**Za Miklavža**« so pač najprimernejša darila knjige: »Gospodinjstvo«, »Slovenska kuharica« in pa »Družinska Pratika«. Segajte pridno po njih. Dobivajo se vse tri knjige v Katoliški tiskarni. Cena knjigam je razvidna iz oglasov, »Družinske Pratique« pa na naslovnem listu.

Blejci v Gospe Sveti. Dne 8. novembra je obiskalo starodavno cerkev

v Gospe Sveti na Koroškem 258 kranjskih romarjev z Bleda in okolice pod vodstvom g. župnika Oblaka.

Umrila je na Glincah pri Št. Vidu št. 3 bivša posestnica Marija Dolničar v visoki starosti 88 let. Pokojnica je bila ves čas svojega življenja verna, občespoštovana žena in je stara mati gg. bratov Rojina. Naj v miru počiva!

Smrt pod vozom. V Budanjah pri Vipavi se je zgodila v soboto dne 18. novembra velika nesreča. Imenovanega dne je 17letni France Šelj poganjal vola, ki sta peljala s senom naložen voz. Na nekem klancu je mladenič hotel voz zavoriti, a v svojo nesrečo je padel pod kolesa, ki so mu šla čez glavo. Nesrečnik je naslednji dan umrl v goriški bolnišnici.

— **V loncu je utonila.** V Podkrajniku pri Cerknici je padla 20 mesecev stara Antonija Svetova v velik pločevinast lonc, ki je bil napolnjen deloma z vodo. Ker je bila v tistem hipu brez nadzorstva, je utonila.

Mesto zajca človeka zadel. V Zaklancu je bil lov, katerega se je udeležilo tudi več domačinov. Posestnika sin Janez Fajdiga iz Zaklanca je šel iskat obstreljenega zajca. Med tem pa je priletel drugi zajec, na katerega je s svojega stojišča streljal J. Potrebuješ, posestnik iz Lesnega brda, a po nesreči zadel Fajdigoovo desno nogo.

Otroci zažgali kozolec. Dne 15. t. m., popoldne je pričel goreti s slamo kriti kozolec posestnika Janeza Grad iz Zgor. Kašlja. V kozolcu se je sušila prosena slama. Na lice mesta došla požarna bramba je hitro udušila požar. Škoda znaša 180 K. temu nasproti pa je bil Grad zavarovan za 140 kron. Zažgali so otroci.

S smodnikom se ni igrali. 14letni sin posestnika Gregorca v Št. Jakobu ob Savi, je moral paziti na domače štiri otroke. Bili so vsi v sobi; starejši France se je igral s smodnikom, katerega je v Kranju kupil za 30 v. Natresel ga je po tleh in potem zažgal, pri tem se pa sam opeknel po levi roki, njegova petletna sestra Francka pa je dobila na obrazu tako nevarne opekline, da so jo morali oddati v deželno bolnišnico.

Morilec vrgel svojo žrtev na železniški tir. Poročali smo zadnjič, da so našli na železniški progi pri Gorenjah v bližini Sežane truplo železničarja Grželja. Nesrečnika je umoril iz ljubosumja Ivan Čeh, star 21 let in doma iz Gorenj. Udaril je Grželja s kamnom po tilniku in ga vlekkel na tir, češ, da se bo sodilo, da je ponesrečil.

Skrajno t. pinčenje žvali. Predpreteklo nedeljo, dne 19. t. m. okolu desete ure zvečer so se pridrvili štirje domači

fantje v odprti hlev Ivane Pečnik, posestnice v Dravljah, tam odvezali konja, izpod Babnikove šupe pa koleselj ter vpregli konja. Nato so se podili v deževnem vremenu v vprego po Št. Vidu, Posavju in od tu v Ljubljano. Pri koleselju so precej polomili. Posestnica Pečnik je našla zjutraj konja vsega premočenega, z blatom oškropljenega in po vsem životu se tresočega.

Vlak raztrgal deklico. Sinček in hčerka železniškega čuvaja Lovrenca Blažiča, na progi med Trbovljami in Hrastnikom, sta preplezala plot, ko sta bila brez nadzorstva in šla na železniško progo. V tem hipu je pridiral brezovlak, zagrabil malo Marijo in je zaglal več metrov daleč, da je z razbitim telesom in glavo obležala mrtva. Sinček je bil rešen. Žalosten je šel v hišo pravit materi o grozni nesreči.

V veliki nevarnosti so bili minuli teden prebivalci neke hiše v Podvinu pri Brežicah. Ponočni rogovileži so skozi odprto okno vrgli na posteljo goreč zvezek tresk. Le domačim, ki so se vsled dima goreče postelje prebudili, se je zahvaliti, da ni nastal vsled lahkomiselnosti teh fantov požar.

Nevarno se je opekla 17. t. m. viničarska hči Terezija Šef v ptujski okolici. Mazala si je pri luči lase s petrolejem. Prišla je leščerbi preblizu, nakar so se ji vneli lasje in bila je nankrat vsa v ognju.

V kratkem času ponesrečila dva otroka. V Šoštanjju na Štajerskem je minuli teden utonil sinček posestnika Stropnika. Ko je bil sam doma, je zašel v neko vodo blizu hiše in utonil. Nesrečna mati je šele pred kratkim zgubila eno svojih hčerk, ki se je pri ognjišču tako opekla, da je vsled opeklin umrla.

Konj utonil. V ponedeljek, dne 20. t. m. se je pasel konj kmeta Horvata iz Zg. Prstave na travniku blizu Drave. Pri tem je padel v Dravo in utonil.

V tovarni ponesrečil. V tovarni za steklo v Vuzenici na Štajerskem se je 18. t. m. ponesrečil učenec Vincenc Kinreih. Prijela ga je transmisija in ga vlekla okoli. Dslovno je bil takoj oproščen, je vendar dobil nevarne poškodbe, katerim je podlegel že naslednji dan.

Huda mesarjeva žena. Mesar Pirš v Mariboru se je te dni sprl na trgu s svojo ženo Alojzijo, ko je prodajal meso. Po daljšem prepiru mu je žena zasadila oster nož v rebra in ga težko poškodovala.

Vožari. Na Bregu pri Ptujju je zgodela 1. novembra hiša Martina Begana. Hiša je bila iz lesa in je zgorela do tal. Zažgali so otroci. — V Šmartnu pri Sv.

Jakobu v Slovenskih goricah je zgorelo posestniku Maharu vse, kar je imel: hiša, gospodarska poslopja in vsi spravljani pridelki. Tudi tukaj so zažgali otroci.

Zgorelo je te dni v Gorici pri Račjem šest gospodarskih poslopij, ker je pihal močan veter. Ogenj je izbruhnil pri posestniku Čelofigi.

Novice iz Metlike. V Belokrajini je tako toplo, da cveto po solnčnih krajih ob potih jagode. Tudi klinčki na vrtovih cveto. — V nedeljo, dne 19. novembra, je pogorel Franc Kifnarjev pod in hlev. Škode je čez 2500 K, ker mu je zgorela tudi krma in nekaj zrnja. Kako je ogenj nastal, se ne vé.

Poizkušen samoumor. Odkušen službenec električne cestne železnice Matija Cerar je skočil 23. novembra ponoči z mostu cestne železnice v Ljubljano. V vodi pa se je nekaj premislil ter skobacal proti bregu, kjer sta mu prihitela narednika 17. pešpolka Ivan Skrem in Jožef Krstan na pomoč in ga spravila na suho. Vzrok odpust iz službe.

Učenec ustrelil na ulici na svojega součenca. Blizu vile Revoltela v Trstu je minuli teden 14letni ljudskošolski učenec Marko Mussa »v šali« ustrelil in zadel svojega součenca Benčiča v desno stran vratu. Benčič, 14letni učenec iz Rocola, se je zgrudil na tla in je kmalu nato vsled notranjega izkrvavenja umrl. Strel mu je preluknjaj grlo.

Graške in druge rojake, ki prihajajo v Gradec, opozarjamo na edino slovensko gostilno v Gradcu »Zum Andreas Hefer«, Prokopigasse 12, blizu Glavnega trga. Nikdo si naj ne pozabi zapomniti tega naslova. Rojaki, vaša dolžnost je podpirati narodna podjetja!

Obesil se je na nekem pašniku pri Gornjemgradu 14letni pastir Fr. Senica. Pred par meseci je tako nesrečno padel, da si je pretresel možgane. Revez je bil od takrat vedno bolj slaboumen in je večkrat v svojih bolečinah izražal samomorilnen namen.

Trije konji zgoreli. V Mariboru je 23. novembra ponoči nastal požar na Keroški cesti v gospodarskem poslopju posestnika Bukšeka. 57letnega hlapca Jakoba Krambergerja, ki je spal v poslopju, so rešili, treh konjev pa, ki so bili v poslopju, niso mogli več rešiti in so zgoreli. Sumi se, da je zažgala zlobna roka.

Konj preprečil nesrečo. Martin Stare, posestnik v Jerovivasi, se je dne 19. novembra peljal s svojo ženo iz Smarja proti Grosuplju. V Cikavi pri prelazu železniške proge je hotel prehiteti vlak, čeravno mu je čuvaj opetovano dajal z roko znamenje, naj voz ustavi, ker je bil vlak komaj 60 korikov oddaljen. Stare je vzlic temu konja pognal, ta pa je k sreči tik stroja skočil v stran in rešil vse gotove smrti.

Pri straženju mrliča. V Ferličnem (okraj Rogatec) so stražili umrlega posestnika Petra Nežmaha. Pri straženju

so bili navzoči Alojzija Bele, delavec Rok Stergar in kamnosek Florijan Potočnik. Izven hiše je nato baje iz ljubsumja Strgar napadel Potočnika ter ga z odprtim nožem parkrat po glavi udaril in Beletovi nevarno grozil. Nato je pobegnul. Orožniki so ga le s težavo zasledili.

Poizkušen samoumor 13 let starega dečka. Ludovik Fras, komaj 13 let star, v Mariboru, je skočil raz balkona drugega nadstropja. Zlomil si je desno roko. Vzrok je bil strah pred šolsko kaznijo.

Ameriške novice. V Depue, Ill., je Slovenec Alojzij Špoljar petkrat streljal na Slovenko Marijo Drnač. Špoljar se nahaja zdaj v zaporu, Drnačeva pa v bolnišnici. — Slovenec Ivan Debevec iz Lorain, Ohio, je na lovu ponesrečil. Poškodba ni smrtnonevarna. — Nedavno je Slovenec Ivan Kalčič, doma iz Gošne vasi pri Novem mestu, v prepiru ranil z nožem svojo ženo ter nato še sebi prerezal vrat. Oba se nahajata v bolnišnici. — Umril je v East Helena Mont Ivan Lušin iz ribniške fare na Dolenjskem. — V Čikagi, Ill., je umrl dne 13. oktobra Josip Stupar. — V Sidney, Nova Scotia, sta se poročila Nikolaj Pitmonič in Terezija Kambič, oba iz črnomeljskega okraja. V slovenski cerkvi v Calumetu sta se poročila Anton Selak iz Bukovega in Jožefa Stariha iz Črnomlja. — Vlak je povozil 3. novembra v Biabiku, Minn., 31letnega Alojzija Smoleja iz Kranjskegore.

Knjiga „Slovenska kuharica“ S. M. Felicite Kalinšek je najlepše darilo za naše žensvo.

Primerena darila za Miklavža in Božič so tamburice, ki se prodajajo v korist »Slovenske Straže«. Naročite čimprej, da se naročilo pravočasno izvrši. Naročila sprejema: Ivan Vrečko, Katoliška tiskarna, Ljubljana. Zahtevajte cenike!

Vsled opeklin umrl je v noči od 27. na 28. t. m. gostilničar in posestnik Iv. Oražem v Mostah pri Ljubljani. Nesrečnež je kadil v postelji. Po nepredvidnosti se je vnela odeja in ostala posteljna oprava in predno so mogli domači do njega, je bil Oražem že mrtev.

Združenje peric. Ljubljanske perice, ki so nas v Ljubljani že tolikrat preganjali, smo osnovale plačilnico Jugoslovanske Strokovne Zveze. Me veliko trpimo in delamo, a če smo bolne, nimamo nobene bolniške podpore in se v potrebi ne moremo nikamor zateči. Zato se nas je nekaj odločilo, da smo pristopile Jugoslovanski Strok. Zvezi. Vabimo tudi ostale svoje sotrpinke, da naj pristopijo našemu krogu. Plačilnico J. S. Z. perice že imamo, a rade bi, da postanejo članice Jugoslovanske Strokovne Zveze prav vse ljubljanske perice. Tiste perice, ki žele pristopiti v naš krog, naj prijavijo svoj pristop gospici Urški Trkolj, Bizovik h. št. 66, pošta Hrušica, ki ji je poverjeno zaupništvo plačilnice peric.

Kuharica, ki se bo ravnala po navsvetih nove knjige »Slovenska kuharica« (prirejela S. M. Felicite Kalinšek), bo kuhala okusno in dobro in se lahko povzpela do najboljše kuharice.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta šte. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Gorenjske novice

g Iz Radovljice. Kam z denarjem? Nova Kmečka hranilnica in posojilnica v Radovljici prav dobro napreduje. Obstoji komaj poldrugo leto in ima že v tem času nad 2 milijona letnega denarnega prometa. Prijatelji in nasprotniki, vsi brez izjeme priznavajo, da je v tej hranilnici denar najbolj varno naložen. Zato pa tudi ljudje iz vseh krajev tu vlagajo svoj denar, kjer dobe od vsakih 100 kron čistih letnih obresti štiri in pol krome. Denar, se posojuje silno previdno in skoraj izključno le na kmetska zemljišča, ki imajo pravo trajno vrednost. Poleg tega pa vsi, ki so člani hranilnice, z vsem svojim premoženjem jamčijo za varnost sprejetega denarja. Po svojih pravilih nova Kmečka hranilnica ni rafajznovka, ampak je zasnovana na najširši podlagi. Vodstvo hranilnice je v rokah razumnih in uglednih mož. Zato brez skrbi naloži svoj denar pri Kmečki hranilnici v Radovljici, ki ima svojo pisarno v gostilni pri Basteljnu, I. nadstropje.

g Gospodinjski tečaj v Radovljici. Razglas. Deželni odbor kranjski priredi od 28. decembra 1911 do 24. decembra 1912 gospodinjski tečaj v Radovljici. V tečaj se sprejme 24 kmetov deklet iz radovljiškega okraja. Pouk je brezplačen, le za hrano se gojenkam zaračuna ona svota, ki odpade pri skupnem kosilu na vsako gojenko (okrog 50 vinarjev na dan). Gojenke se bodo poučevale v kuhanju, šivanju, pranju, živinoreji, perutninarstvu, mlekarstvu, sadjarstvu, vrtnarstvu, vzgojeslovju, zdravstvu, sploh v vsem, kar

potrebuje dobra gospodinja. Prošnje s spričevalom župnega urada so vložiti do 6. decembra t. l. pri kat. političnem društvu v Radovljici.

g Bohinjska Srednja vas. Igra »Devica Orleanska« se ponovi na praznik, 8. decembra. Za slučaj posebno slabega vremena se bo preložila. Igra je res zelo lepa, vredna, da si jo vsak ogleda. — Dne 19. novembra je bil izvoljen soglasno za župana zopet Ivan Korošec. Svetovalci so: Franc Zupanc, Martin Cesar, Jakob Smukavec, Janez Stare, Jožef Preželj, Janez Žvan, Jožef Žvan in Martin Logar, vsi pristaši S. L. S. — Naš napredni generalni štab je romal 19. novembra na Bistrico. Obljubljen je bil ljubljanski prerok, od duhovniške službe odstavljeni Brce, toda »njega ni bilo«. Prišel je le neki prerok nižje vrste. Hudomušni ljudje pa pravijo, da so šli gledat »ta zadnjo komedijo«. — Prvi sneg smo imeli 19. novembra, pa le za poskušnjo.

g Mošnje. Naš narodnonapredni učitelj v boju za svojo čast. Izobraževalno delo mošenjskega nadučitelja pretežni večini občanov nič kaj ne uga. Ker so sadovi njegovega večletnega delovanja v šoli naravnost nezadostni kar se tiče discipline in napredka v najpotrebnejših predmetih, zlasti v branju in pisanju, se je eden izmed občanov celo predrznil tozadevno nezadovoljnost izraziti pismeno višji šolski oblasti. — Na to resno in utemeljeno ovadbo pa se je čutil naš nadučitelj in bivši »paradiški vodja« tako alno užaljenega na časti, da je sklenil jo oprati sodnijskim potom. 24. novembra se je vršila obravnava, pri kateri je bil tožitelj prisiljen odstopiti od tožbe, ker je sodišče izjavilo, da toženec s svojo stvarno ovadbo ni prav nič razžal tožitelja na časti ter je bil na podlagi tega oproščen. — Mošnjan.

g Iz Mekinj. Dne 26. novembra se je izvršila izvolitev občinskega staršinstva, pri kateri so bili izvoljeni: županom posestnik Franc Gams, svetovalec trgovec Ivan Pirc ter posestnik Jožef Košir; ostalo je torej pri starem. Saj so tudi vsi trije zvesti in navdušeni pristaši naše stranke. Ta izvolitev je najboljši odgovor lažnjivim napadom »Jutrovega« dopisnika na našega župana, kateremu zaupamo, ter na občinsko upravo. Opozorimo pa obenem tega dopisuna, da ustavi svoje zlobne dopise. Ako se le še enkrat oglasi, bomo pa mi odgovorili jasno na sledeča vprašanja: Kdo je bil zaradi tatvine že dvakrat pod ključem? ter kakšna je zanimiva zgodovina o dveh ukradenih racah? Prišli bomo na dan z imenom! Taki poštenjakoviči so pri nas že sojeni ter ne spadajo drugam kakor v »Jutro«. Mir, otroci!

g Iz ljubljanske okolice. Š m a r t n o o b S a v i. Z adventno nedeljo se prične pri nas redna božja služba vsako nedeljo ob 9. Veliko je to vredno za nas in tudi za bližnjo okolico, Sneberje in Zadobrovo. — Na Martinovo nedeljo pa nismo imeli sv. maše. Nekateri so bili hudi in so zabavljali in krivdo zra-

čali na vse druge, le na pravega ne. Hudovali so se na škofa, na g. Petriča, na Orle in so skušali napasti dejansko naše fante. Imeli so prav dogovorjen napad na Jančeta Bolta, pa tudi drugi bi bili tepeni, če bi ne bili v pravem času prišli lumpariji na sled in se ognili. Nekdo je v gostilni obrekoval Orle in vpil: »Čuki so čukali in so mašo začukali!« Dotičnemu povemo, da bo še obžaloval svoje besede in bo imel za to opraviti pred sodnijo, da se bo enkrat on in drugi suroveži navadili, da je beseda »čuk« razaljavna in da je vsak obsojen, kdor z njo zmerja. Zanimivo pa je, da na tistega, ki je kriv vsega, ni nobeden zvrčal krivde. Vse Posavje vé, da je edini Matija Dolničar, ki je srečno po prošnji poslanca Slovenske Ljudske Stranke dobil službo v Šentpetru na Krasu, snedel nam sv. mašo na Martinovo nedeljo, ker je imel na žegnansko nedeljo ples v svoji gostilni. To je čista resnica in je ne utaji nobeden, če tudi na vatle laže. Martinova nedelja je pokazala, kakšno škodo je napravil Matija vsem gostilničarjem in tudi cerkvi. Gostilničarji niso nič stčili, cerkev pa ni dobila nobenih darov. Druga škoda je pa tudi ta, da vlada med mladino pregrozna surovost, ki se kaže na prav nelepe načine po raznih židovih in pragih. Tretja škoda je pa ta, da je po Šmartnem vse zmedeno. Ljudje so bili splošno dobri, a zapeljani so bili s hujskanjem, s časopisi, s pijačo v liberalizem, v sovraštvo do Cerkve in duhovščine. Nekateri spregledujejo in spoznavajo, da so bili zapeljani. Bog daj, da bi vsi spoznali!

g Tržiške novice. Vsi slovenski časopisi širom slovenske domovine se pečajo s tržiškimi občinskimi volitvami in se radujejo nad tem, da je občina po več stoletnem gospodarstvu Nemcev prešla v slovenske roke. Samo rdečkarji se penijo jeze, ker so njihovi možiceljni dobili tako nizko število glasov. — Tudi nedeljska predstava »Krivoprisežnik« se je zelo dobro obnesla. Bilo je tudi to po veliko občinstva navzočega. — V društvu sv. Jožefa se vrše vsak torek ob 8. zvečer dobro obiskana predavanja. Somišljeniki Slovenske Ljudske Stranke, zahajajte pridno v društvo, kjer se nudi obilo poduka in razvedrila. — Dekliška Marijina družba priredi 10. decembra predstavo »Lurška pastirica«. Že sedaj opozarjamo na to prekrasno igro.

g Vranja peč. Kipar Janez Klemen v Kamniku je napravil za stranski oltar na Vranji peči prav lep kip Srca Jezusovega. Tudi je umetniško izrezljal stranice pri novih cerkvenih klopih. Obe deli si je letos ogledal veščak dr. Mantuani ter se je o njih jako pohvalno izrazil. Cene so zelo nizke. Medega umetnika najtopleje priporočamo.

g Iz Poljanske doline. Za občinske volitve na Trati se zanima tudi mladoletni Pavel Miklavčič, ki je bil že dve leti na Dunaju, pa kakor se govori, ni napravil skušenj in se sedaj potika po Poljanski dolini semintje, največkrat ga je pa videti tam, kjer je kaj upanja

na pijačo. Ta Pavel je pristaš liberalcev skozi in skozi in zato ga tudi liberalci, kot je Paleček v Gorenji vasi in Anžajovec na Dolenji Dobravi, visoko cenijo in mislijo, da bodo z njegovo pomočjo prišli v občinski odbor. Toda naši ljudje poznajo stare liberalce v Gorenji vasi in tudi Anžajovca na Dolenji Dobravi, in Pavlu Miklavčiču ne bodo šli na lim. Če bo kaj agitiral, jil bo kmalu slišal, da mu bode po ušesih donelo. Drugi dijaki so na Dunaju, on pa pohajkuje. Če ni za šolo, naj se raje loti kakega dela.

g Iz Železnikov. Že dolgo časa ni bilo nobenega glasu iz našega trga. Pa ne mislite, da smo celi čas spali. Društvo je priredilo med tem časom par iger, med njimi klasično igro »Prababica«, ki je izvrstno uspela in so jo igrali dvakrat. Pa »Dom« imamo že pod streho in ga otvorimo drugo leto. Od 5. do 12. novembra pa smo imeli sv. misijon. Vodili so ga gg. misijonarji Eržen, Klančnik in Flis. Bili so to lepi dnevi katoliške zavesti vseh dobrih Železnikarjev. Cerkev je bila skoraj pri vsaki pridigi polna, kar že nekaj pomeni, kdor vé, kako velika je naša cerkev. Vseh obhajancev je bilo nad 2300. Seveda vse to peščici naših naprednjakov ni bilo všeč. Zagnali so krik po »Slovenskem Domu«: Volitve se bližajo in župnik napravlja misijon, nobena reč mu ni več sveta, celo svetinjo svetega misijona meče v politično blato. In potem meče naprednjak »čuke« na vse one, ki so se udeležili sv. misijona in so Boga in misijonarje rajši poslušali, kakor pa lažnjivca in zlobnega naprednjaka. Zares, presneto mora imeti slabe namene on, ki se boji, da bi mu jih ne prekrizal sv. misijon! In vendar je bil misijon naprošen že pred poldrugim letom, ko nihče niti sanjal ni, da bodo prav v tem času volitve. Da bi se bil pa misijon zaradi volitev odpovedal, za to ni bilo nobenega vzroka. Gospod župnik je seveda na ta zlobni liberalni izbruh reagiral in rekel, da je tak človek, ki tako piše proti misijonu, felot, ki bije zlobno v obraz veliki večini vernega ljudstva in da naj za to zlobnost dobi odgovor pri volitvah preko svoje narodnonapredne glave, ki mu bo zvenel še dolgo po ušesih in da bo pomnil, kdaj je dobil od vernega ljudstva katoliško zaušnico. To pa naprednjaku zopet ni všeč in sedaj kriči, da si prepevuje naslov falota, da je on pohlevna ovca, katero treba »futrat« z mlekom in soljo. Ne vemo, ali je to naivnost ali nesramnost, ki ji ni para. Boš volka »futrat« z mlekom in soljo, da te bo še dalje grizel in ti zasrpljal čredo? Za volka je palica, ne pa sol. Med misijonom je kričal naprednjak: Misijonarji bodo v cerkvi ljudi »farbali«, a v farovžu bodo pa jedli — prato! Torej vse resnice naše sv. vere, ki so jih razlagali misijonarji — spoved, sv. Rešnje Telo, molitev — vse sama »farbarja« — in naprednjak boče bitji ovca, ki naj se »futra« s soljo!! Pa »prata« mu ne dá miru in sline se mu cedé po njej. No, pa bi bil prišel v

farovž, dobil bi je bil velik kos, saj so misijonarji itak malo jedli. Prata, prata! To je torej najvišje napredno stalo, do katerega je srečno povzpел železniški naprednjak. Na tako visokem stališču so vsi železniški kužki, ki se tudi niso udeležili sv. misijona, pa so bili v toliko boljši, da vsaj zabavljali niso proti misijonu. Kaj hočemo, vsak se pač povzpne tako visoko, kolikor se more. — In končno tuli naprednjaški volk, da se je misijon končal s pridigo o bojkotu zoper one gostilne, ki imajo »napredne« liste. Ja, kaj mislite, da bodo misijonarji take hiše priporočali? Če ste res tako pohlevne ovčke, potem pa ubogajte svojega škofa, preberite vprašanje 352., točko 6. velikega katekizma in ravnajte se po njem, vzrite liberalni strup iz svojih hiš, pa ne boste sanjali o bojkotu nikoli več. Dokler pa imate le strup po svojih hišah, mora vsak dober pastir svariti pred tem strupom in vi niste pokorne ovce, ampak grabljivi volkovi. Ja, kaj ste res tako zabiti, da vam to ne gre v glavo? — Dne 24. novembra je bila javna občinska seja. Bil je na vrsti proračun, in vodja liberalne stranke in generalni reklamator za občinske volitve. Korl, se je trudil za žive in mrtve, da bi se črtala naklada na pivo in žganje, češ, če bo trgovina (kajne s šnopsom) cvetela, bo cvetelo vse: kmet, obrtnik in kdo ve, kdo še vse. No, le naj svete trgovina, magari šnopsarska, le dajajte žganje ljudstvu, le prav po njej mu ga dajajte, kmalu boste zamorili narod in vzredili rod mladih starcev, ki se bodo že tresli pri 30 letih in šli bodo domovi drug za drugim in si, trgovci, boste sedeli na kapitalih, iz ljudstva izzetih ali pa v praznih trgovinah. Povsod se dela na to, da bi se omejilo pijančevanje, Korl pa, ki se zavzema tako ogorčeno za bibice, katerih nihče ne preganja, se peha z vsemi silami za — šnops. Zares, lep ljudski prijatelj! In ta stranka hoče priti pri nas na krmilo ob letošnjih volitvah! Tužna nam majka, če se to zgodi!!

g Iz Motnika. Naše katoliško slovensko izobraževalno društvo res prav vro napreduje. V tekočem letu je priredilo že pet predstav. Zadnji dve predstavi, kateri je priredil ženski odsek izobraževalnega društva v nedeljah, dne 5. t. m. »Pri gospodi« in 12. t. m. »Kukavica modra ptica, ali boj za dobo« pod vodstvom novega režiserja, kateri se je izuril na zadnjem režiserskem tečaju v Ljubljani, sta se rešili obe igri prav dobro. Vse igralke so nastopale v svojih vlogah povečini z občutkom in umevanjem svoje naloge. Torej dekleta, le tako pogumno in vztrajno naprej po začrtani poti k omiki in izobrazbi, potem boste ponos celega društva in obenem vzoren zgled drugim sosednim društvom na okoli. — Tudi fantje so se sedaj začeli pripravljati na novo lepo igro »Mojstra Križnika božični večeri«, katero bodo uprizorili v božičnih praznikih, mi pa že tem potom vabimo vse prijatelje poštene zabave! Torej tudi vi fantje, le junaško

in vztrajno stopajte po poti omike in izobrazbe, da vas ne bodo dekleta pustila za seboj!

g Žeje pri Komendi. V nedeljo, dne 19. novembra, so nam preč. domači g. župnik blagoslovili novo kapelico s podobno sv. Družine. Vesel dan je bil to za vso vas. Precej je bilo skrbi, truda in stroškov, predno je bila pozidana lična kapelica, toda vse to je pozabljeno ob pogledu na lepo delo, ki naj priča in oznanja ljubezen vaščanov do najsvetejših oseb, ki so živele kedaj na zemlji. Podobe v kapelici so prav lepe in prav topla priporočamo gospoda kiparja Tončiča iz Kamnika, čegar delo so.

g Iz selške doline. Na Češnjici se je ta mesec vršil komisijonelni ogled za zidavo nove šole; odbral se je prostor na severni strani vasi proti Rudnem. — V začetku tega meseca se je v Železnikih obhajal misijon. S hvalevredno marljivostjo so se ga udeleževali tudi okoličani, železniška naprednjaška gospoda in negospoda se je pa v tem oziru sramovala dati lep vzgled. Pač pa se ti naprednjaki prav brigajo za volitve v selški občini, katere bodo dne 5. decembra; pridno pošiljajo poblastila v Selca. Zavedni volilci selške občine bodo že skrbeli, da ostane občina v taboru S. L. S. — V Dražgošah so bila po odredbi deželnega odbora dva dni predavanja o kmetijstvu, in sicer v nedeljo je govoril ž. inštruktor Hladnik o prašičjereji, Jereb pa o gnojenju njiv in travnikov; drugi dan ž. inštruktor Krištof o govedoreji, popoldne dr. Pogačnik o zemljiški knjigi in združništvu. Poučne besede bodo gotovo nekaj sadu donesle. — Ko bi le tudi hoteli ljudje tu spregledati, v kako slabem stanju je vaška pot — poprej občinska pot, kar je brez dvoma bilo bolje — ki pelje iz Rudna k dražgoški cerkvi. Pred kakimi desetimi leti je bila izpeljana, pa brez potrebnih odvodov in posipa. Nekaj skupnega denarja, katerega bi bili lahko za popravilo pota porabili, so brez potrebe med seboj razdelili po nasvetu modrijanskih mož; pot bodo pa menda le nalivi popravljali.

g Iz Lipnice pri Radovljici. V znamenju alkohola. To so se dajali v nedeljo ponoči pri Troharju v gostilni domači in kamniški fanti. Deset Kamničanov je hotelo nabiti Rožmanovega iz Lipnice. Ko to vidi J. Lukan, 22letni fant iz Hribov, hoče Kamničane pomiriti in rešiti jetnika. Tu pa se napadalci obrnejo vanj in ga pošteno naklestijo. Štiri steklenice so mu stokli na glavi, prebili črepinjo in ga nevarno poškodovali. Zadevo so orožniki sporočili sodišču v Radovljici in tam prejmejo bojeviti fantje primerno plačilo. Da tudi napadeni Lukan ni mirno držal težke udarce in jih po možnosti vračal, je razumljivo. Kaznovani bodo vsi in vsi bodo sedaj trpeli. Glavni krivec pa bode ostal brez kazni in to je gospod alkohol. Ko bi še tega mogli enkrat c. kr. sodniki zapreti in mu vzeti njegovo neomejeno oblast. Koliko

fantov bi rešili pobojev in nesreč! Ali ti pogostni napadi in poboji na Gorenjskem ne kličejo prijateljev ljudstva in mladine k delu za prepotrebno abstinenco?

g Moravče. Občinske volitve so končane. S. L. S. je zmagala v vseh razredih in podobčinah z ogromno večino. Izbrala si je može, ki so vneti za blagor občine in za prospeh stranke. Čast in hvala vsem volilcem, ki so pripomogli k tako sijajni zmagi. Če so ostali v tem ljutem boju naši, smo zagotavljeni, da ostanejo zmiraj. Nekaj volilcev je bilo res zapeljanih od liberalcev, trdih in mehkih, a dobro je, da že zdaj uvidijo, da so nespametno volili in da jih nikdar več ne spravijo na tak lim. Laž in delo zoper duhovnike pa še nikdar ni imelo uspeha, najmanj pa v Moravčah. Volilni boj pa je popolnoma razdvojil naše in liberalce v dva tabora. Hinavščino smo spoznali, nestanovitneži so znani in odkriti pred vso dolino in to nas veseli. Ne bomo se maščevali nad njimi, kot to delajo liberalci z našimi, dovolj nam je, da jih poznamo. Še enkrat najsrčnejša hvala volilcem in volilkam, možem in ženam, fantom in dekletom, ki so pripomogli do takega poraza liberalcev. — Pol leta ali pravzaprav že dlje so se liberalci pripravljali na občinske volitve, danes pa stoje potrti, poraženi in ubiti, ker si morajo priznati, da so mnogo delali, a malo storili. Liberalni najemniki pa, ki so se na dan volitve hvalili, koliko je ta ali oni pridobil glasov, se sramujejo svojega dela in izginili bi rajraje, da bi jih nihče več ne videl. Njihovo zabavljanje jim odpuščamo iz celega srca, ker vemo, da niso vedeli kaj delajo. Psovke pa in žalitve, ki jih je moral slišati kak naš agitator, pa vračamo zapeljancem nazaj in jih pomilujemo, da so taki suroveži. Zmaga je pa naša, in sicer ne zmaga s surovostjo, pač pa zmaga krščanskih načel, ki so že zdavnaj udomačena med dobrim moravskim ljudstvom. — Liberalna posojilnica že pošilja odpoved posojilnim, o katerih misli, da so volili z nami. To je grdo maščevanje, s katerim bodo liberalci kaznovali le sebe. Časi so že blizu, ko bodo to sami priznati morali in tedaj bodo oni bolj ječali, kot pa kak naš volilec. Tedaj bo smrtna pesem odmevala o onih, ki danes vpijejo in kriče zoper farje, zraven se pa hlinijo, da so najboljše kristjani.

g Krašnja. Shod Kmetске zveze 12. novembra je bil kritičen dan prve vrste za liberalce v Črnem grabnu, kajti ta dan se je imel vršiti javen shod v Krašnji. Že teden dni poprej so se zarotili krašnjijski liberalci, na čelu jim krašnjijski učitelj Grmek in pisar Štrukelj, da se shod ne sme vršiti. Prihitelo je pa na stotine ljudstva iz krašnjijske in sosednjih občin. Prvo točko sporeda so izigrali krašnjijski liberalci, ki so s tulenjem in petjem skušali onemogočiti shod. To so tisti vaši prijatelji, ki vam ne puste govoriti z vašim poslancem in mu potožiti svojo bedo. To so tisti, ki vam usiljujejo brezversko časopisje in

ki ne znajo družega kot zabavljati čez farje in vse, kar je poštenega. Toda zmotili so se za enkrat. Izpolnili so le prvo točko; ljudstvo pa je spoznalo prave prijatelje in utihnili so liberalci, ljudstvo pa je z zanimanjem sledilo govoru poslanca Kreka, ki je z ognjevitimi besedami pokazal liberalce v pravi luči kot zabavljače in navadne klafače. Lepšega shoda še ni bilo v Krašnji in uspeh gotovo ne izostane. Penili so se od jeze liberalci, ker to zborovanje je pokazalo, da je Ferlič zadnji, na katerega bi v Krašnji še kdo kaj dal. Zato pomedite take hujskače iz občinskega odbora, potem boste mirno brez hujskarij lahko skrbeli za občino. Štrukelj pa še ni slišal takih, kot ta dan, mislimo, da se bo tega dneva bolj spominjal kot svojega rojstnega dne. Vsa čast pa gospodu županu, ki je pomirjeval ljudstvo, da šnopsarji niso povzročili kakih izgredov. Krašnjani pa poznajo liberalno sodrgo in so se obrnili od nje. — Naš poslanec dr. Krek priredi prvo adventno nedeljo dva shoda, in sicer po prvi maši v šoli v Zlatempolju, popoldne po litanijah pa pred župniščem v Češnjicah. Povabljeni so tudi liberalci, da se jih bo presodilo, če so že prišli do pameti. Zato na shod, kdor more!

Dolenjske novice

d **Iz Semiča.** Občinske volitve v Semiču dne 13. t. m. so se vršile v znamenju boja. Dve podobčini ste si že dolgo nasprotni in to priliko so poskušali izrabiti nekateri liberalci, pa so slabo naleteli. Zmagali so samo v eni podobčini, drugod pa popolnoma propadli. V prvem in drugem razredu so dobili tretjino, v tretjem komaj četrtino vseh glasov. Trudili so se in agitirali že več ko en mesec poprej, dajali za pijačo, pa je bilo vse zastoj. Če bi ne bilo omenjenega nasprotstva, bi se liberalci sploh ne upali prikazati. Hočejo se pritožiti. Le naj se! Bodo vsaj še bolj tepeni. Hvala zavednim in odločnim možem volivcem, ki so vztrajali na volišču čeli dan, volili popolnoma soglasno in liberalcem pokazali, da za enkrat še nimajo prostora v Semiču.

d **Iz Strug pri Dobropoljah.** V sredo dne 22. novembra se je poročil v naši župni cerkvi blagi mladenič g. A. Pogorelec z gđe. Minko Dernule, ki je doma iz znane poštene hiše na Paki, vasi struške župnije. Poročil ju je bratranec ženinov č. g. Ivan Lovšin, kaplan v Moravčah na Gorenjskem. Ženin Anton je eden najbolj navdušenih, zavednih in nadarjenih članov naše organizacije, spreten govornik in voditelj mladeniškega gibanja. Hiša Pogorelečeva je znana daleč na okrog tudi izven naše doline, posebno zato, ker je podjetni oče ženinov, ki še živi, nedavno postavil mlin in žago na bencin, kar je za našo na vodi revno dolino iz-

redne koristi. Vse potrebno za to je proučil ženin Anton in danes vso stvar spretno vodi. Zanimivo, da so bili na ženitovanju ženin in nevesta, drug in družica popolni abstinentje in so se ves čas vztrajno držali in pili le brezalkoholne pijače. Čast jim! Redke so take poroke. Novemu paru, na katerega gleda struška dolina s ponosom in z veselimi nadami, želimo obilo srečnih dni.

d **Loški potok.** Poleg drugih gospodarskih nesreč nas je letos obiskal še ogenj. Izbruhnil je 14. novembra ponoči okrog 11. ure v Travniku v skednju J. Knavs. Nevarnost je bila, da pogori cela vas, ki šteje nad 140 hiš. Vnelo se je na najbolj nevarnem kraju vasi, kjer stoji v največji bližini skupaj do deset, s senom in slamo natlačenih skednjev, okrog pa hiše in druga gospodarska poslopja, vsa, kot pri nas po večini, z lesenimi deščicami (šintelni) krita, zraven pa še cele skladovalnice drv. Po napornem gašenju domačinov iz vseh vasi občine se je posrečilo ogenj omejiti; k temu so v prvi vrsti pripomogle krepko delujoče brizgalne, poleg domače požarne brambe še uspešno tovarniška g. Žagarja, vasi Malilog, Hrib in domača travniška. Zgorelo je osem gospodarskih poslopij, večinoma skednji in en svinjak. Poleg tega še vozovi, drva, gospodarsko orodje in dr. Škoda je cenjena nad 23.000 kron. Zavarovalnice so majhne. Nesreča je toli hujska, ker je tik pred zimo zgorela več gospodarjem vsa krma in drva. Sum požiga leti na umobolnega domačina. Gotovega se ne vé.

d **Šmartno pri Litiji.** Že pred več meseci se je vršila volitev novega cestnega odbora. Po dolgem odlašanju se je razpisala volitev načelnika in podnačelnika, pri kateri sta ti dve mesti zasedla pristaša S. L. S., če tudi ne »bogataša« — namreč kot načelnik g. Leopold Hostnik, šmartenski župan, kot podnačelnik g. Zavr Anton, posestnik iz Vel. Gobe. To izvolitev sta smatrala dosedanja voditelja cestnega odbora, g. Franc Slanc in g. Bukovec za nezaupnico in sta zato odložila cestno odborništvo. Tako pristaši liberalne stranke prostovoljno ali neprostovoljno prepuščajo važna mesta našim možem. Ljudstvo in sami liberalci uvidevajo, da so »zastareli« v gospodarskem napredku. — Dne 13. novembra delile so se nagrade za ohranjenje telet. Združni instruktor dež. odbora g. Hladnik in dež. poslanec g. Dimnik sta v družbi zastopnika tukajšnje Kmetске zveze g. Ant. Zupančiča ter župana litijskega in šmartenskega razdelila 27 premij, katere so dobili povečini manjši posestniki. Tako srbí S. L. S. za povzdigo in napredek živinoreje. Zato bo vsak razsoden volivec pri bližnji občinski volitvi oddal svoj glas le možem Slovenske Ljudske Stranke, katere bo v pravem času priporočila tukajšnja Kmetška zveza. Kajti le tak občinski zastopar sme upati še nadaljnje podpore od deželnega odbora. — Dva krepka fanta nam je letos ugrabila

smrt v tujini. V Ameriki je meseca junija podsulo v rudniku Alojzija Kastelica iz Cerovca, meseca oktobra pa se je ponesrečil v rudniku na Nižjem Avstrijskem Jožef Rozina iz Črnega potoka. Fantje, ostanite rajši doma na kmetih, kjer ni toliko nevarnosti za življenje in dušo! — »Ljudski odred« namerava letos prirediti krasen Miklavžev večer, na kar se naše družine že sedaj opozarjajo, da napravijo svojih otročičem lepo zabavo: — Naša hranilnica in posojilnica je te dni dosegla pol milijona kron denarnega prometa. Oddala je zadnje dni tudi tri vagone umetnega gnojila svojim članom, dokaj ugodnejši ceni kakor se dobi v trgovinah. Četrti naročeni vagon je tudi že na poti.

d **Kresnice.** Dne 12. novembra smo ustanovili ob precejšnji udeležbi izobraževalno društvo. Ob tej priliki je navduševal navzoče za vztrajno izobraževalno delo č. gosp. Luka Smolnikar. Kresničani, pokažimo z obilnim pristopom k društvu, da znamo visoko ceniti izobrazbo in pošteno zabavo.

d **Št. Jur po Kumom.** V nedeljo, 19. novembra, smo imeli letos že vdruči v svoji sredi prevzvišenega knezoškofa, ki so posvetili novo oltarno mizo. Obenem je bil takorekoč mali misijon, ker je prejelo sv. zakramente nad 350 vernikov. Prevzvišenega je pozdravil tudi prvi letošnji sneg na šentjurskih vrhovih, katerega je nagajivi petelin na zvoniku že par dni napovedoval.

d **Šmartno.** Napredna strahovlada je grozna. Dva tukajšnja dostojna naprednjaka sta ob priliki birmovanja razobesila zastave, in njihovi lastni pristaši (za katerimi pa se skriva znana spletkarica) so jih v listih udrihali z loparjem. Celu uglednim ženam ne prizanaša ta sodrga, ki sicer hoče braniti žensko čast. Čas je menda že, da vsi dostojni ljudje, tudi naprednega mišljenja, spoznajo, kako sramoten in poniževalen je jarem, katerega jim nakladajo gotove propalice. — V kratkem bodo menda razpisane občinske volitve, ker je doba za razpolago imenikov že potekla. Možje volivci! kot en mož stojte trdno na strani Slovenske Ljudske Stranke, ne dajte se begati in vznemirjati! Nobenemu, ki gre s propalo liberalno stranko, če je tudi sicer na videz dober, ne zaupajte, kajti zoper vašo voljo vas bi liberalci radi zvalili s takim polovičarji v liberalno brezversko mlako. Proč z liberalci, pa tudi s polovičarji! — to naj bo vaše geslo. Šmartno naj ostane odločno krščansko! Saj vam zgledi iz sosednje litijske občine kažejo, kam zaidejo ljudje, ki se bratijo z liberalci. Z noži in pretenjem skušajo kazati svojo omiko, katere so se nazveli v liberalni šoli, mirne in ugledne naše može napadajo po gostilnah in na domu. Proč s surovim liberalstvom in z vsem kar po liberalno diši!

d **Prečina.** Volitve so pred durni, 4. decembra t. l. bodo. Sicer je naše politično polje že precej čisto, vendar

pa bodo liberalci zadnje dneve brez dvoma napeli svojo moč do viška, da bi premotili kakega prepohlevnega ali bolj boječega volivca. Zdaj že skušajo, kako na slabem glasu je po vsej deželi liberalna stranka in kako jo odrivajo celo iz mestnih občin, pa trde naši liberalni agitatorji kar v eni sapi: saj nismo liberalci! Kaj je to liberalci? Mi ne vemo, kaj je to! Mi smo za kmeta! Dobri volivci in volivke! To je slepilo! Ne verjemite jim! Po njihovih delih jih boste spoznali. Ti ljudje berejo le liberalne liste: »Slovenski Dom«, »Jutro«, nekateri tudi »Narod«, nekateri so pa še celo nanje naročeni — akoravno jim je škofijska prepoved dobro znana! Čuje se, da sta med njenim branjem v cerkvi z lece dva taka ptička skoraj naglas godrnjala! Ej, to so pobožne liberalne cvetke pokojnega kmečkega liberalca »Rodoljuba«. Dobili so tudi od liberalnih volivcev izven prečenske občine pooblastila. Klerikalcem jih omenjeni volivci niso hoteli dati, tem »Slovenskim Domarjem« in »Jutrovcem« so jih pa dali. »Gliha vkup štrihla!« Drugo njihovo liberalno delo je pa nasprotovanje duhovnom. »Duhoven naj bo v cerkvi, pri občini ga ni treba!« Tudi takih odbornikov ne volite, ki bi samo duhovnom kimali! Strast res človeka tako oslepi, da še tisto, kar pametnega vé, pozabi. Mržnja do duhovnov je tem ljudem tako daleč glavo zmedla, da niti več ne vedo, da mora duhovnik skoraj vse važnejše listine občinske, naj se tudi tičejo posameznih občin, podpisavati in potrjevati, sicer nimajo veljave pred gosposko, na primer: razkaznice o premoženju, ubožne liste, pravna spričevala, podatke iz farnih matric in knjig, pojasnila, tičoča se domovinstva občin, v zapletenih slučajih so skoraj najvažnejša in merodajnejša poročila dušnega pastirja; istotako o vojaških in šolskih zadevah itd. Tedaj ima dušni pastir prav obsežno pravico in dolžnost pri občinskih zadevah sodelovati, naj bo občinski odbornik ali pa ne. To pravico in dolžnost mu nakladajo državne in deželne postavne. Kaj je tedaj kaka sramota, če volivci volijo duhovnika v odbor, ki vendar nekaj vé in občinske zadeve in razmere še največ pozna; ali pa če volijo somišljenike duhovnikov, saj takim bo še z večjim veseljem pomagal, kakor pa zagriženim nasprotnikom, ki bi duhovniku najraje nagajali. In če v občinski seji odbornikom duhovnik podá stvarna pojasnila in zanesljive podatke in če mu potem pritrđijo ali prikimajo, ali je to kaj napačnega, ali neumnega, smešnega, ali sramotnega; ali naj mu odkimajo ali pa še celo nasprotujejo, če jim resnico pove? Menite, da odpirate ljudem oči s tako farško gonjo, pa same sebe v nevednost in škodo tirate in druge. Prisolovica pravi: »Ako slepec slepca vodi, oba v jamo padeta.« — No, pa pametni ljudje imajo že dobro odprte oči in znajo, kam iti, slepci naj pa gredo za vami. — Denarna zadeva je pa res zelo občutljiva točka pri člo-

veku. Nagajivi liberalci to vedo, zato pa vpijejo: prevelika naklada je pri nas, mi jo bomo znižali, če postanemo gospodarji pri občini. — Res imamo 35odstotno naklado, a pomisliti je treba, da smo morali zidati v Prečini novo trirazredno šolo, ki je veljala triindeset tisoč kron, in da smo morali prispevati v Vavtovas za enako šolo sedem tisoč kron, torej skupaj štirideset tisoč kron. Od teh smo plačali približno enajst tisoč, tako da moramo obrestovati 29.000 kron na amortizacijo, pa vsakoletne šolske potrebe doma in primeren del glede učencev zopet v Vavtivasi poravnati. Vsako leto napravijo velike stroške kake nepreskrbljene sirote in stari ljudje zraven navadnih podpor. Sicer pa je bil vsako leto pravilno narejen račun in po postavi pregledan od izvoljenega odseka in potrjen. Tajniške stroške tudi nekateri očitajo. Menite, da se bo dandanes kateri župan tako žrtvoval, da bi županil brez tajnika v tako veliki občini? Ali pa da bi pri sedanjih draginjah za malo ceno dobil tajnika, ki ima vendar po cele dneve posla v tednu, če hoče uradovati kakor oblasti zahtevajo. Dandanes je pri županstvih drugače več dela kakor pred desetletji, ko je šel župan enkrat ali dvakrat v mesecu na glavarstvo, pa tam vse ustmeno opravil. Mi smo tudi za nižjo naklado, če se more z njo shajati; če se pa ne more, je pa nespametno ljudi begati s tem. Gotovo se vsak gospodar brani stroškov, pa kar ima gotovih plačil, jih mora poravnati, če tudi dolg naredi. In če je kak preostanek pri letnem računu, je to vendar pravilno, saj pri občini pridejo večkrat plačila nenadoma, in sicer tudi večja. Kaj bo za vsak tak slučaj župan hodil okoli po denar na posodo. Ne metajte ljudem peska v oči! — Sicer pa nekateri liberalni hujskači bolj skrivaj obetajo odpravo naklad na užitnino in patente, da bi pridobili zase gostilničarje in obrtnike! Zaradi tega je hudo zašumelo med kmeti, ker bi potem ti imeli večjo naklado. Tako se zaleteli nepremišljeni lizuni iz enega prepada v drugega; ko hočejo enemu stanu ustreči, se zamerijo drugemu; najbolj prav je pa, da se vsem zamerijo po občini in fari. Take zmesi še ni bilo pri nobenih volitvah, do grla so jih vsi pametni ljudje siti. Zato pridite, volivci Slovenske Ljudske Stranke, vsi na volišče dne 4. decembra s tistimi kandidati na glasovnicah, katere vam bo nasvetovala Vaša stranka; ne pozabite s seboj vzeti izkaznice. Istotako morate imeti za pooblaščenca izkaznico, pooblastilo in seveda tudi glasovnico. Bog daj srečo!

d Iz št. Ruperta. Vodstvo deželne norišnice želi sprejeti godbo, ki je zadnjič po shodu piskala po št. Rupertu. Piščalkarji, oglasite se! — Salomon je dobil tekmeča v naši reklamacijski komisiji. Sodili so, kakor je njim prav kazalo in sprejeli onega, ki je bil njim všeč, druge reklamacije pa so odbili. Upamo, da bo okr. glavarstvo drugače

sodilo kot naši liberalni modrijani. — Kako znajo liberalci šteti. Volivni imenik določa, da mora biti imenik razporejen za osem dni, naši liberalci pa naštejejo od nedelje popoldne do sobote opoldne tudi osem dni. — Proti Nemcem vpijejo naši liberalci, a sedaj pa so se zvezali z Nemcem grofom Barbo. Ta je sedaj napravil za liberalce mlekarno na Dobu. Dobro! Vedno vpijete, da mora naša mlekarna propasti, čeprav je dobila 20.500 kron podpore Koliko prej pa bo vaša propadla, ki ni dobila nič. Kot plačilo za mlekarno pa kandidirajo liberalci grofa v občinski odbor. Kaj nimajo liberalci 30 Slovencev, da morajo Nemca kandidirati v občinski odbor? — Tisti, ki ne privoščijo mlekarni vode, je sedaj ustavil tudi pranje perila pri vodi, ki teče mimo njegovega mlina. Mi pa mislimo, da je Bog ustvaril vodo tudi za klerikalce, vsaj so ti po liberalnih mislih še bolj črni kot liberalci, zato bi jim bilo treba še več vode, da bi se oprali. — Zupančič in Zajec sta poslala neko pismo v »Slovenski Dom«. S tem pereta zamorca, ki pa je še vedno črn. Koliko pa je Zupančiču verjeti, kaže ta-le slučaj: Dne 5. t. m. ob 5. uri popoldne je rekel Zupančič, da ne bode nikogar nagovarjal, naj voli kakor hoče; par dni pozneje pa je že nagovarjal neko žensko, da naj dá njemu pooblastilo. — Volivci iz šentruperske občine! Na dan volitve obračunajte z liberalnimi kontrabantarji, lažniki in tatovi pisem in dajte svoje glasove možem Slovenske Ljudske Stranke! Le tak občinski odbor bo mogel kaj doseči, ki bo imel na svoji strani deželni odbor! S piščalkarji pa med staro šaro!

d Popotnik iz Mirne doline. Kakor deseti brat — tako sem se klatil okoli nekaj časa in se nisem nič oglasil. Prehodil sem krško dolino in videl, kako povsod liberalci lažejo, in prav zato jih pa tudi dobijo povsod po grbi. **V Trebnjem** sem se mislil odpočiti, pa glej ga spaka! Zbal sem se, da bi me skušnjava ne premagala. Veste zakaj? Krjavelj je vraga presekal, mene je pa imelo, da bi bil skoro iztiral grd jezik nekemu birtu iz njegovih umazanih ust, tako je gošljaj nad deželnim odborom, ki deli kmetom podpore za teleta. 57 telet je bilo v Trebnjem, ki so dobili »ringelce« v ušesa. 58. številko pa bi bil gotovo rad dobil tisti grdi birt, ki drugega ne zna kot pridušati se in grditi poštene ljudi. Srečal sem v Trebnjem novega zdravnika. Pravijo, da je pošten in dober. Trebanjski Orli so se ravno učili za igro »Čevljar«, ki se jim je posrečila. — Več živine, to se pravi teličkov in telic, je bilo na Mirni, kjer pa se ni dobilo ringelcev in tudi kronic ne, ker je bilo prepozno. 112 teličkov in telic so ljudje gnali nazaj domov, kamor bode prinesel odposlanec deželnega odbora »ringelce« in pa še 20 kron vsakemu povrh! Opazil sem na Mirni, da se liberalci tudi ne branijo denarja od deželnega odbora, čeprav vedno jezik brusijo čez njega. Pravili so mi, da je bilo tam tudi nekaj takih, ki znajo tudi z

nožem groziti, ne samo z jezikom! Luka in učitelj iz Št. Ruperta sta si segla lepo v roke, ko sem ju pozdravil. Odpeljal sem se do Rakovnika, kjer je šentruperški Freljih prav upil — v soboto sem pa zvedel, da je sin Freljihov s piščaško žvižgal celo za škofom, ki so se peljali v Mokronog. Zajc je rekel, da bi takemu fantu dal kar pet goldinarjev, če bi jih imel preveč. Starši, kaj pa vi pravite k temu? Ali tudi vi hočete imeti take otroke? Ali hočete take se tako pehajo liberalci? Pri Zajcu bi jo bil kmalu izkupil in tja ne grem več. Čez dobro uro sem bil že na Trebelnem, kjer sem zvedel, da je gospod kaplan prestavljen na Jesenice. Rad bi se bil oglasil v Št. Rupertu in Mokronogu, pa so mi rekli, da ni varno. Tam planke žvižgajo — so rekli.

d Krško. Velika liberalna glava je rekla: »Ko bi bilo le 12 liberalnih meščanov izvoljenih, pa smo dobri. Naj pride od kmetov Peter ali Pavel v odbor, vsak bo z nami piskal!« — Razsodni kmetje bomo že poskrbeli, da bodo naši »purgarji« pri volitvah tako »piskali« kakor so konstanjeviški.

d Krško. Spomladi je naša občina »skrbela nekaj galice. Ravno pred volitvami so liberalci upili: »Občina je bila galico zastonj!« Posebno tajnik in načelnik požarne brambe je imel polna usta. Sedaj pa razglašajo, da se mora kar v kratkem vse plačati! Prav: v kratkem jih splečamo pri občinskih volitvah!

d Iz metliške okolice. Občinske volitve za Metliko se bližajo. Liberalci agitirajo že tudi po naši okolici. Drzni so pa vendarle preveč, da si upajo celo med nas okoličane, o katerih ves slovenski svet zna, da smo bili in ostanemo zvesti Slovenski Ljudski Stranki in da liberalcem mi ne le ne zaupamo, ampak jih tudi nočemo. Mislijo morda, da bodo sedaj iz krajevnega in samo osebnega malega spora ob občinskih volitvah za Božakovo-Rosalnice metliški liberalčki zašle kapital kovali, pa se jako motijo. Res so nekatere izmed naših z lažjo in hinavsko besedo za pooblastilo prevarili, a naj si dobro zapomnijo, da mi se ne damo liberalcem ne varati in ne strahovati, zakaj mi smo in ostanemo vsi zvesti naši delavni krščanski Slovenski Ljudski Stranki. Kar je prepornega med nami, bomo že brez metliških liberalcev sami poravnali, Slovenski Ljudski Stranki pa ostanemo zvesti tudi za naprej vsi. V najhujših bojih smo bili mi možje vedno v prvih vrstah za načela Slovenske Ljudske Stranke, in danes, ko vidimo, da ta naša stranka povsod le zmaguje, naj bi mi, stari vojaki, od te stranke odstopili ali jo izdali? Zato, če imamo kako malo krajevno razprtijo med seboj, ostanemo vendarle zvesti Slovenski Ljudski Stranki. Zato metliški liberalci, ne vtikajte svojih varljivih rok med naše sklenjene vrste. Povsod je že padel ali že pada brezverski liberalizem, naj bi tedaj mi okoličani pomagali metliškega vzdržati? Tudi ta mora pasti! K temu bomo že tudi mi

okoličani zvesto pomagali. Zato pojdemo vsi v Metliko volit za Slovensko Ljudsko Stranko. Kdor ne bo mogel osebno, bo dal pa pooblastilo. Do zadnjega bomo oddali svoje glasove za našo stranko, nobenega izdajavca ne bo menda med nami. Hrast se omaja in hrib, mi pa v zvestobi do Slovenske Ljudske Stranke nikoli!

d Boštanj. Prav v kratkem bomo imeli občinske volitve. Možje, volimo edino, ne cepiti. Volimo, kakor smo se zmenili. Mogoče, da komu ni ta ali oni všeč, da sta si premalo na roke; zato ga ne volim. Pa vsi ne moremo biti odborniki in odborniška čast ni nič posebnega, pač pa je sitnost. Zato volimo edino, kakor je zmenjeno. Zapostavimo lastno korist skupni koristi, to je možko. Boste videli, kako bodo liberalci skupaj držali. Sleprijo že sedaj. Nek liberalen agitator, najbrže najet, že pobira pooblastila z grožnjo: »Podpiši za volitve, če ne, boš kaznovan.« Neka žena je nekemu prismojencu vzela pooblastilo nazaj, ker ga ji je na ta način izvil. Storite tudi drugi tako, če so koga za pooblastilo že opeharili. Zupnika ne v odbor, nagovarjajo vse. Kajne da ne, potem bodo morali biti računni bolj v redu. 514 kron je sedaj manjkalo in so jih morali dati nazaj. V »Slovenskem Domu« se pere Darmel, da si mu ne upamo očitati goljufije. Čemu naj jo očitamo? 514 kron je manjkalo in bi jih bilo zmeraj manjkalo, če bi ne bilo revizorja. Potem je pa to čisto vseeno, če se to imenuje primanjkljaj. Mi bomo volili možje, ki jim občinski denar lahko zaupamo. In volili bomo tudi take možje, ki hodijo v cerkev. Odvzeti je treba Boštanjčanom sramoten pečat, da bi jih komandiral človek, ki nikdar ne vidi cerkve od znotraj.

d Iz št. Lovrenca ob Temenici. Mlekarska zadruga, že tolikrat v grob položena od liberalnih nasprotnikov, izvrstno uspeva. Ravnokar bo dovršena prostorna nova ledenica, ki bo vsem modernim zahtevam ustrezala. — V torek, 14. novembra, smo imeli v št. Lovrencu prismojencu vanje goveje živine. Ljudje so bili zelo zadovoljni s predavanji, pa tudi z obilnimi premijami. Par liberalnih kolovodij je bolj od daleč stalo in nič kaj jim niso ugajale ostre besede dr. Lampeta, da se bo pomagalo kmetu, onim pa, ki vedno lažejo, kako zapravlja deželni odbor, je treba dokazati, da je za gotove ljudi v deželnem dvorcu doma tudi — zelo velika varčnost. Seveda ni nič kaj prijetno liberalcem, ko so poslušali zadnjič na eni strani Šljapahove hiše Ribnikarjeve farbarije, na drugi strani poslopja pa so morali te dni opazovati z žalostjo, kako deli toli zaničevani dr. Lampe številne podpore — pametnim in treznim gospodarjem. Morda bodo le spoznali, da je S. L. S. ki edina besedo drži, ki nekaj pomeni in tudi z veseljem pomaga revnemu kmetu. — Šentlovrenški liberalci so, kakor znano pri zadnjih volitvah slavno pogoreli. Rezultat je pokazal, da imajo le v šentlovrenski fari še nekaj

pristašev, a v celi občini Velika Loka pravzaprav ničesar ne pomenijo in se jih torej nekateri pristaši naše stranke prav brez potrebe boje in so sploh neumni, če dajo kaj na besedo kakega liberalca. Zmrznili so torej naši liberalci pri volitvah, zato imajo tak rešpekt pred mrazom, pred ledenim mrazom, ki bo doma v naši — novi ledenici. V »Slovenski Dom« pišejo, da bo zadruga »mraz vzela«, pa mislijo bržkone na precejšnje število liberalnih kmetij tam ob Temenici, ki stoje že zelo blizu — »zmraznenja«. Mnogi njih lastniki si olajšujejo svoje »ledeno stališče« z vročim geružem, ki pa jim ne prinaša tolažbe in pomoči, ampak jih vodi v vedno večje dolgove, v obup. Za cerkev porajajo le toliko, kolikor je potrebno, da jih ne spoznajo pošteni ljudje, vera jim je zadnja stvar, zabavljanje proti duhovnikom pa najvažnejša naloga, zato tudi ne iščejo pomoči pri Bogu, ampak pri — liberalnem birtu. Gostilna in slabo gospodarstvo sta jih pognala v revščino, tej bodo sledili boben, bolezen in prezgodnji grob. Kar je pa poštenih in treznih mož, bodo pa pozabili malenkostne razprtije preteklega časa in se bodo z veseljem oklenili mlekarske zadruge, ki je že danes v največjo korist našega ljudstva. Če bo pa nova prostorna ledenica v svoj smrtni mraz sprejela tudi enkrat za vselej zadnje ostanke tukajšnjega surovega liberalizma, bo to le v čast po liberalni krivdi tako razupite šentlovrenske fare.

d Iz Kompolj. V Kompoljah so razpisane občinske volitve. Znani hujskač se že drvi okrog vdov in milo prosjaci za pooblastila. Kaj, ko bi se tudi v tej občini otresli te more, ki jih že leta in leta tlači! Kompoljci! Zadnje državnozbornske volitve so se v Vaši občini najbolje obnesle — naj se tudi še občinske! Le brezovko v roke, pa pometite tisto zgago ven iz občinskega odbora!

d Iz Dobropolj. Občinske volitve so končane. Zmagala je S. L. S. Liberalci so napeli vse sile in si hoteli pomagati z lažmi in zvijačami. Lagali so, da hoče S. L. S. plačati Štihu dvorano, da hoče zidati novo kaplanijo, da bode občina Orlem plačala orodje, ki je pa že zdavnaj plačano, da hoče postati Štrukelj župan itd. Na volitve so se pripravljali že mesece in mesece ter imeli zaupne sestanke v Predstrugi pri Milošu, ki ima od teh volitev še največ profita. Pripovedujejo, da so ti modrijani tudi cigankam, ki so se slučajno tam mudile, plačevali, da so jim s kart prerokovale in jih vlekle za nos. No, sedaj pa tak konec! Je res hudo, liberalčki, ampak pomagati se vam sploh ne more več; se boste že privadili.

Notranjske novice

n Poročil se je dne 21. novembra t. l. na Vrbovem pri Ilirski Bistrici g. ing. forest. Alojzij Štrancar, c. kr.

gozdni praktikant v Kninu, z g. Malči roj. Trampuš. Poročil ju je vlč. gosp. monsignor dr. Ivan Vidas, stolni kanonik v Senju na Hrvaškem. Vrlemu katoliškemu paru naše najiskrenejše čestitke!

n **Iz Idrije.** Dekanijski odbor slov. kat. izobraževalnih društev je imel pretečeno nedeljo svoje letno zborovanje. Dr. Pregl in dr. Krek sta imela podučno in v obliki završeno predavanje, katerima so udeleženci zelo hvaležni. Podali so se skupno v cerkev in to naznanili tudi c. kr. okr. glavarstvu, ki seveda ni imelo nobenega vzroka prepovedati, ali naj gredo posamezno, ali skupno k sv. maši ob 10. uri. A to pa ni vseč našemu znanemu liberalnemu dopisniku. Če so prepovedali obhod radi draginje, zakaj se ne prepove še dohod v cerkev, tako modruje v »Slovenskem Narodu«. Glavarstvo kaže s tem, da je pristransko. Kdo bi se ne smejal! — Mi pa vemo, da kadar bosta Novak in Kristan peljala svoje ljudi k maši v župno cerkev in k romarski podružnici sv. Antona v procesiji radi zabranjenja draginje, jima c. kr. okr. glavarstvo v Logatcu ne bode tega zabranilo, temveč mirno vzelo na znanje in žandarja ne bode nobenega zraven. Saj ne bodo okna takrat v nevarnosti, kakor pri znanem obhodu radi draginje na Dunaju. Ako nam ne verjameta, naj le poskusita. — Užitnino je v našem okraju vzela dežela v zakup. Z novim letom začne svoje poslovanje in menimo, da ne bode več pritožb in sitnosti, kakor so se dosedaj ljudje pritoževali.

n **Hrenovice.** Bližajo se občinske volitve. Mnogo se govori, kdo bo prihodnji župan, kaj bo s pisarom, kaj s tajnikom. Pa čemu vse te besede? Prva naša skrb bodi sedaj le, da izberemo dobre, poštene, verne in skrbne moške v občinski odbor. Izmed teh se bo pa že dobil dober župan. Moške, ki ne marajo za cerkev, hero protiverske časopise, tudi kot občinski zastopniki ne morejo biti pravični in nepristranski. Tudi moške, ki kot občinski odborniki ne skrbijo za red, pravico in varčnost v občini, pač pa sami prestopajo policijske ure, dopuščajo ples, niso za odbor.

n **Dolenji Logatec.** Zvedeli smo, da bo dne 5. decembra tek. leta ob sedmi uri zvečer sv. Nikolaj, patron naše župnije, prišel s svojim sijajnim in strašnim spremstvom pogledat v »Društveni dom« otroke, kateri po zapovedi sv. Nikolaja ne smejo priti brez svojih starišev, odnosno njihovih namestnikov. Pridne in ubogljive otroke bo svetnik deloma že v »Društvenem domu«, deloma pa ponoči doma obdaroval, po ednim in krščanskega nauka ter molitve nevesčim pa ne bo prizanesel s svojimi »parkeljnicami«. — Stariši, ker vemo, da si vaši otroci prizadevajo biti dobri in vam poslušni in da se hočejo poboljšati, če so bili doslej kaj zanikerni, vabimo vas prijazno, da pripeljete vsi svoje ljubljence ob zgoraj

imenovanem času v »Društveni dom« in jim daste veselo priliko, videti sv. Nikolaja in biti od njega obdarovani! Podrobnosti glede vstopa k Miklavževemu večeru se bodo zvedele drugim primernim potom.

n **Strašna nesreča** se je prigodila v petek dne 17. t. m. Omenjenega dne sta šla dva sinova posestnika Franceta Selj iz Budanj pri Vipavi in še tri druge osebe v gozd z vozom po listje. Ko so naložili in že šli proti domu, se je mlajšemu Francetu Selj, staremu 15 let, spodteknilo in je padel pod konje. Dobil je težke poškodbe na glavi in na desni rami. Prepeljali so ga v Gorico v bolnišnico, kjer je v nedeljo dne 19. t. m. okrog 7. ure zjutraj izdihnil, previden s sv. zakramenti. N. v m. p.!

n **Hrašče pri Hrenovicah.** Postojnski liberalci so napravili tudi pri nas volilni shod. Ker se pa te brihtne glavice boje, da bi jim kdo malo spral njihovo vest, zato smejo na njihove shode samo povabljeni. Pa kako so ti previdni, ko se jim gre za sedeže v občinskem odboru. Same gospodarske stvari so nam pripovedovali. Tolmačili davke in doklade. Niso pa povedali, da davke, koje imajo napisane na svojih listah za Postojno, plačujejo tudi skoro vsi Hrenovci; torej ne sami Postojnci. Tega tudi niso povedali, da so doklade v občini vseeno precej velike, če pomislimo, da za uboge ni treba nikakih doklad, ali pa bi jih treba ne bilo, ker so tako bogate ustanove za uboge. O občinski posojilnici tudi molče, če tudi garantira zanjo cela občina. Kajne, korito, pri katerem zajemate masne plače, je težko zapustiti. — Prav posebno pa molče postojnski tički o svojem mišljenju. O stranki, kateri pripadajo, pa niti ne zinejo. Saj dobro vedo, da bi nihče ne šel za njimi, če bi pokazali svojo pravo barvo. Ali niso to tisti, ki hero in naročajo najostudnejše »Jutro«, »Sl. Dom«, »Narod«? Ali se ne blati v »Jutru« zadnje čase od teh Postojncev gospod dekan in njega kaplan? Ali ne lažejo o cerkvenih pogrebi in pišejo, da gospod dekan ne mara krščeovati. Kako hodijo v cerkev, pa še pravevati ni treba. In take ljudi naj bi mi volili na tako odlično mesto, kot je občinski odbor! Proč z njimi!

n **Šturije na Vipavskem.** Pri občinski volitvi dne 16. novembra je S. L. S. zmagala na celi črti z ogromno večino. V podobčinah skoraj soglasno. V 1. razredu imajo naši kandidatje do 75, nasprotniki le 40 glasov. V 2. razredu naši 158, nasprotniki do 64 glasov. V 3. razredu naši 275 do 291, nasprotniki 138 glasov. To je poraz, katerega ne prebolijo tako kmalu, kar so iskali, to so dobili. Neizmerno veselje je prešnilo naše vrste, ko se je drugo jutro izid volitve zvedel. Liberalci, ki so si bili zmage svesti in ki so do polnoči in še čez pili na medvedovo kožo, so se razšli kakor politi z mrzlim curkom vode. Kaj vse so počeli, da bi dobili večino! Z največjo zlobnostjo, katere so zmožni, so pred dvema tednoma navalili na hranilnico s pravim runom, hoteč jo uničiti. To je lumparija prve vrste,

katero že obžalujejo, ker so se prena-glili. Ravno s tem so padli sami v jamo, ki so jo župniku kopali. Vino so kupovali pri naših somišljenikih v Zapužah, toda zastoj. Držali so se zvesto vsi, razven dveh, naše zastave. Enega voznika so nalašč ta dan odposlali v Furlanijo, da ni mogel voliti. Ves generalni štab je bil pokonci. Skri- ci iz Ajdovščine so letali okrog kakor zdvijani. Pisači notarjevi in celo c. kr. iz Ajdovščine so se ponoči plazili po stopnicah v volilni lokal, da bi skoraj vjeli številke svoje zmage. Rayerca je takoj v petek odpovedala dimnikarju Čeju, našemu izvoljencu in zidarjem. Liberalci odpovedujejo našim vse: poroštva, dolgove itd. To je terorizem, ki mu ni para. Zato pa je naša zmaga tem sijajnejša. Kovčani so se vrlo držali. Budihna, ki je mislil, da ga bo vse ubogalo, je hotel na gori mešati. Toda zastoj! Korporativno so primarširali v Šturje mimo njega, nihče ga še povohal ni in odšli v šolo, kjer so vstrajali po 5 do 6 ur. Vse se je smejalo Rayerjevim ugovorom pri komisiji. Takih ugovorov je pač zmožen sodni diurnist, ki je videl morebiti par razredov realke. Smilil se je vsem stari Joetmann, ki ni mogel voliti. Naj bo dovolj! Bolj se ni mogla skazati narodno - delavska organizacija, kakor se je. Še Franceljna Budihne iz Trsta je manjkalo, pa bi bila slika popolna. Mi se zmage veselimo, ljudstvo se je od-dahnilo!

n **Občinske volitve v Postojni.** V liberalni notranjski trdnjavi je nekaj zahreščalo; hudo je liberalce zbolelo, ker so pogoreli pri volitvi v cestni odbor. Da pa si upa S. L. S. za občinski odbor postaviti svoje kandidate, to je pa naravnost škandal — tako fantazirajo liberalni papagaji. Kaj si upa liberalna brezverska komanda v Postojni, presega že vse meje. S. L. S. so hoteli prepovedati, da ne sme razviti agitacije in ne prirejati shodov; ker se seveda nihče ni zmenil za to bevskanje, je začela žugati z nožem in revolverjem in hujska po »Jutru« in anonimnih pismih, da pobijejo gospoda kaplana, kjer ga dobijo. Sedaj so se pokazali sadovi liberalne vzgoje, katere so se našli po liberalnih društvih; in ti ljudje si še upajo stopiti med ljudstvo?! Liberalci smejo napa-dati vsakega duhovnika na najbolj nesramen način, če se pa liberalce malo poboža, pa se že pritožujejo in javkajo; ravno postojnski se odlikujejo še po tem, da se delajo verne in pobožne in to v »Jutru«, v tistem listu, ki je teden poprej tajil vse naše verske resnice; tako delajo hinavci — sram vas bilo! Če pa mi malo potipljemo strica Arkota in milijonarja Lavrenčiča, imamo dosti vzrokov. — Lavrenčič, ki hoče biti prihodnji župan, bi nam lahko povedal, kdo iz Postojne je prvi klečeplazil pred našim poslancem po zadnjih državno-zbornskih volitvah; kaj iščete pri naših poslancih?! Postojnčani naj si pa premislijo, kolikó bi jim koristilo, če bi izvolili liberalnega petelina za župana. Če pa Lavrenčič res toliko skrbi za doma-

čine, zakaj pa ima v svoji opekarni nastavljena Lahe? Zakaj ne da zaslužka domačinom? Stric Arko tudi ve zakaj agitira — nese mu vse: bolnišnica, mlekarica in občinska hranilnica; radi tega so tudi Postojnčani ogorčeni. Neodpušljivo je, da načelnik bolnišnice pri taki mastni službi ne pusti graditi mrtvašnice, akoravno že obstoja bolnišnica osmo leto; mrliče morajo potikati po hodnikih, da se bolniki zaletujejo ob krste. Ali smo na Turškem, stric Arko? Seveda, mi naj bi bili tiho, vi pa delali, kakor vam drago. Imamo pa, če treba, še več stvari za javnost. Govorite o mlekarici, ki bi morala v teh razmerah vspevati. Pojasnite nam vaš dolg! Kar se pa občinskega gospodarstva tiče, bodite kar brez skrbi in ni treba tistih papirjev po vaseh raznašati, to nas za enkrat čisto nič ne briga; boste dali odgovor deželni odboru, potem se pa — vidimo. Tudi vznemirja naše purmane kmetijsko društvo in senarska zadruga; kaj pa ste imeli toliko proti zadrugi? Lavrenčič in Dekleva bi morda vedela kaj povedati. Kjer se hoče kaj koristnega narediti za ljudstvo, povsod mečete polena pod noge; kar imate pa v rokah, gre rakovo pot. Vrborejska zadruga bi bila blagoslov za našo okolico, pa kaj češ, če je zaspala v rokah za delo tako vnetega liberalca. In sedaj hočejo za pijačo kupovati naše glasove?! Kdo je še tako neznačen? — Naši liberalci bodo skušali separirati z glasovnicami in jih premenjavati; naš somišljenik naj ne da glasovnice iz rok, če tudi jo zahteva usiljivi Šeber ali mogočni tajnik. Imejmo vedno pričo zraven, kadar pridejo v vizite. Zato pozor! Prvi naskok na postojnsko liberalno trdnjavo bo pokazal, ali je bila S. L. S. upravičena postaviti svojo listo. Na vsak napad pa dobite trikratni odgovor; kar ste sejali, to boste želi. Da ste začeli groziti s silo, to samo to dokazuje, da ima liberalna stranka srčno hibo in da je zanjo začetek konca. Na razne napade v »Jutru« ne odgovarjamo, ker »Jutro« ni resen časopis, ampak šaljav list za ponedeljarje.

Dobre knjige

Škofove knjižice. Sicer so škofove knjižice že povsod med Slovenci poznane, pa jih vendar še enkrat posebno za dolge zimске večere toplo priporočamo.

Knjižice so prav iz vsakdanjega življenja vzete in za življenje spisane. Opisujejo pa človeško srce z vsemi dobrimi in slabimi stranmi, kakor sami čutimo, da se v nas razvijajo.

Glavni namen jim je ohraniti nas Slovence, stare in mlade, v čistem živ-

ljenju, obvarovati nas pa od raznih skrivnih in očitnih dejanj zoper to prelepo, ne samo za dušno, ampak tudi za telesno zdravje tako potrebno čednost.

Zato pa tudi o dejanjih zoper sveto čistost veliko več govori in mnogo bolj odkrito, kakor je bila do sedaj navada. Posebno jasno odkriva vzroke grdih izkušnjav in dejanj, ter žalostne posledice, ki iz njih izvirajo. Natanko pa tudi pove, posebno mladeničem in dekletom, kaj je greh in kaj ni greh dobro vedoč, da jim zraven molitve in svetih Zakramentov to znanje prav posebno pomore, da se varujejo očitnih, posebno pa še skrivnih grehov, ki so za dušo in telo izredno škodljivi.

Tudi za ženine in neveste obsegajo točen pouk, da se vedo v zakonu, ki ga sklenejo, prav obnašati. Isto velja za starše, posebno za matere, katerim se natanko pove, kako naj se obnašajo in česa naj se varujejo, da ne obole, kakor se premnogim radi nevednosti dogodi. Točno jim razlaga, kako postopati pri vzgoji otrok, posebno pri vzgoji za sveto čistost, katero premnogi le prezgodaj izgube, ker so premalo poučeni in napačno vzgojeni.

Naj knjižice še enkrat naštejemo. 1. Ženinom in nevestam (po 30 vin.), ki naj si koj o poroki naroče prevažno knjižico. 2. Pouk staršem (60 vin., ako 10 skupaj po 50 vin.), v tej je pouk za vzgojo otrok do 13. ali 14. leta; o tem času je pa knjiga 3. Mladeničem, I. zvezek, obramba vere (1 K, 10 skupaj po 80 vin.), in še bolj važna 4. Mladeničem, II. zvezek, življenje po veri (1 K 20 vin., 10 skupaj po 1 K), in 5. Dekletom, I. zvezek, krščansko življenje (80 vin., 10 skupaj po 60 vin.). Vse, tudi »Ženinom in nevestam« se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Za žene in dekleta je najlepše darilo nova knjiga »Slovenska kuharica«, katero je založila v novem natisu »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. — Tudi Miklavž jo pridno kupuje za zelo nizko ceno 6 kron.

Mali oglasi.

Vsaka beseda velja za vsakokrat 10 vinarjev.

Sprejme se:

eden ali dva vajenca za kovaško obrt. Naslov. Franc Kožar, kovač, Vir, p. Dob pri Domžalah,

učenec poštene hiše, takoj v trgovino z mešanim blagom Ivana Zelen v Senožcah. Stanovanje, hrana, po dogovoru tudi obleka prosta.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Praga, dne 22. nov.: 13, 7, 78, 30, 83.

Dunaj, dne 25. nov.: 3, 22, 21, 36, 49.

Gradec, dne 25. nov.: 47, 31, 19, 26, 85.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, dne 28. novembra 1911.

Deželni pridelki:	Cena		Zivina, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	21	40	živa vaga:		
Kž	18	30	Goveda pitana	88	—
Ajda	28	70	Teleta teška	106	—
Jecmen	20	—	Teleta mala	110	—
Oves	22	40	Praščiči	120	—
Proslo belo	22	40	Koštruni	102	—
Proslo rumeno	22	20			
Koruzna stara	20	24	Kuretina in drugo:		
Koruzna nova	20	24	Maslo kuhano	280	—
Leča	16	—	od K 207— do	320	—
Grah	28	50	Maslo surovo od	—	—
Lareno seme	44	80	K 250— do	—	—
Gratiča	22	50	Slanina sveža	—	—
Domača detelja	172	—	(speh)	—	—
Gorenjska repa	09	—	Slanina prekalena	176	—
Fizol Ricničn	41	50	Mast svinjska	172	—
Fizol Prepelčar	40	—	Loj	95	—
Fizol Mandoln	38	—	Jajca 100 kom	11	—
Cebula	16	50	Pilanci	1	40
Krompir	8	00	Golobi	—	70
Zelje veže	7	—	Raca	—	8
Zelje kislo brez soda	16	—	Gos	—	6
Repa sveža	6	—			
Repa kisla brez soda	15	—	Kolonijalno blago		
Brinje	27	—	na debelo		
Kumna	72	—	Riz dangon od		
Orch	55	—	K 25— do	30	—
Gobe suhe	550	—	Kava Santos od		
Jezice	10	—	K 258— do	300	—
Zelod	5	60	Sladkor	102	—
Smrekovi storži	14	—	Petrolej	39	50
Seno	5	—			
Slama	3	60			
Stelja	3	—			

Conirheuman je najboljšo sredstvo proti revmatizmu, protinu in nevralgiji.

3524

Podpisana izjavim, da ni resnica, kar sem govorila zoper Marijo Zorman iz Utika št. 6 pri Vodichah. Marija Krumpestar iz Lozic pri Šinkovem turcu.

Ostanke
Pasica za ženske oblike po 20 m močte K 10 zelo trpežna K 2 poseben fitic k + razpoložljiva Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermecki v Celju.

JOSIP JANKO
urzar v Kam. l. u. priporočila veliko zaloga žepnih in stenskih ur, budilnic, verižic, prtanov, uhanov, bronov, kakor tudi vsakovrstnih očal po zelo nizki ceni. Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta. Ceniki na razpolago.

Opozarjamo vas na sledeče vrstice.
Ce želodec slabo prebavlja
In zato tudi druge funkcije našega organizma niso v redu, tedaj uporabljamo z uspehom

DR. ROSA BALZAM.

Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbijajoče in prebavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo ki ublaži in odstrani znane posledice nezmenosti, slabe diete, prehlajenja in zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerno tvorbo kislin ter krčev je dr. Rosa balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

SVARILO! Vsi deli emb lažo imajo postavno deponovano varst. zn. mke

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA B. FRAGNER-ja, c. in kr. dvar. dobavitelja. „Pri črnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203, vogal Nerudove ulice. 3119

Po pošti se razpošilja vsak dan.
Cela stekl. 2 K, pol stekl. 1 K, Protij naprej vposilj. K 150 se pošlje mala steklenica, za K 250 velika steklenica, za K 470 2 veliki stelenici za K 500—4 velike steklenice za K 22—14 vel. steklenice poštno prosto na vse postaje avstr.-ogr. monarchije. Zaloga v lekarnah avstr.-ogr. — V Ljubljani: Rib. Susnik, Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmač.

Zavžijte, ako ste nahodni, hripavi, zaslezeni in če težko dihate, Fellerjev fluid z znakom „Elsa fluid“. Mi smo se sami prepričali pri prsnih, vratnih boleznih itd., o njegovem zdravilnem, kašelj lajšajočem učinku. Dvanajstotnica za poskušnjo K 5.—, 2 tucata K 8'60 franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v Stubici šte. 16 (Hrvatsko)

čas je

da zahtevate po dopisnici za bližnji Božič svoj bogato ilustrirani glavni cenik s 4000 slikami vporabnih reči in daril vseh vrst, zastonj in franko.

Zahtevajte vzorce! Bariant, fanele, modno blago, opreme

platio, damast, kanafas itd. same novosti, razposlila izvorniz tvrdka V. J. Havil-

Kdor ne ve kaj naj kupi svojecem za čenitovanjsko darilo, goti ali božično darilo, pogleda naj v moj glavni cenik s 4000 slikami, v katerem bode dobil kaj dovolj primerne in kateri se poše na zahtevo zastonj in franko.

Samo do Božiča! I rodajam po znižani cenil kot darilo za vsako perilo zelo pripravnega I kos 20 ml orlovega platna K 11.20. 3456

Koncertne cifre v najboljši izvrstni po najnižjih cenah dobavlja Jan Konrad

Hiša v Spod. Šiški 197 z lepim vr- tom, dobro se obrestujoča, se proda iz proste roke. Vknjiženih je 1000 K, treba tedaj malo gotovine. Več povē Marija Habjan, p. d. pri Pavlovki, Babna gorica, p. Laverca. 3406

Samo 5 kron

stane moja pristna švicar: ka sistem roskopt-patent. remont. ura na sidro, nastavčno regulirana 35 ur doča s 3 letnim pisemenim jamstvom K 5.-, s sekundnim kazalcem K 5.50. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj. Razposilja po povzetju ali naprej plačila. Prva tova na ur JAN KONRAD, c. kr. dvorni založnik Bräx št 2727, (Češko.) Glavni cenik s 4000 slikami na zahtevo vsakomur zastonj in oštine prosto

Ceneno češko

samo ova dobra kakovost 5 kg sivoga, skušnjena K 9.60, 12.-, boljšega K 15.-, belega mehkega puha K 24.-, boljšega K 30.-, snežno belega, zelo finega K 3.- do K 4.2 - Razposiljanje franco in carine prosto proti povzetju. Zamena proti povrnitvi poštnih stroškov dovoljena.

Zastopniki in potovalci!

za obiske z sebnih podajalec s sukmenim blagom za gosposice in dam se sprejmo proti visoki proviziji event. p zneje stalno pri prvi razposl. blag. Ponudbe pod: "Weitfirma 9 6" ra auončno p/sarno M. Dukas Nachf. Duajaj 11. 3381. Narav. nakup Ustanovlj. 1870.

Božična prodaja.

Krasna darila za veliko in in malo. Zahtevajte ilu- strovani cenik zastonj - L. KÖ IG, Dunaj III. 16- weggasse 51. P. 3394 3

NAMIZNI PRT s si ko zadnje večerje V njem je v sredini vitk na sv. zadnje večerja, okolu slike iz jeztovega življenja. Pri je iz finega damaska in se da prati. Dobi se v beli, rumeni ali vs- njevi barvi, velikost 160 cm dolž., 130 cm šir. ob- roben ter velja K 8.-. K temu primeri beli prtiči 6 ko ov K 7.50. Naj bi v nobeni krščanski rodbini ne manjkaj. Pošilja proti povzetju, od 2 kosov na- prej poštnina prosto JOZEF STEIDL Pleschitz 16, p. Ulitz, Češko. 3470

Preklic.

Jaz podpisani Anton Kranje iz Grahovega, št. 32 obzalamem in preklicujem s tem vse psovke, s katerimi sem žalil dne 3. novembra t. l. gospoda Drobntč Ivana, kovača v Grahovem št. 69.

Grahovo, 21. novembra 1911. 3497 Anton Kranje.

Na prodaj je malo pose tvo

obstoječe iz vseh gospodarskih poslopj ter drugih pritikli. Zemljišče, na katerem se nahaja primerna množina njev, hoste in travnikov ter tudi nekaj vinograda, obsega od 12-14 orav- lov. Natančnejša pojasnila daje lastnik Mihael Lampret v Temenici, pošta Šentvid, Dolensko.

Richter-jeva zdravil. ržena kava

je najboljša, kot dokazujejo tisoči priznanih pismem. Vsakemu zavozu po 5 kg se priloži lep, poraben predmet iz niklja, stekla, pred božičem krasno zvo- nilo za božično drevesce ali po želji igranja 3290

zastonj!

5 kg stane franco po povzetju K 4.- brez darila K 3.40 po KARL RICHTER, tovarna za zdravo- pošti, Lewin 30, Češko. - 6.5. Vsakemu zavozu se priloži znamenek zastonskih predmetov.

Naročila na vsakovrstne harmonije pošiljajte na naslov: IVAN MILAVEC, izdelovatelj orgel, Ljubljana, Linhartova ulica.

Največja izbira

posteljnega perja =

popolnoma novo oskubljeno od sivih gosi, 1, 5 kg. K 140 razposlila za poskušnjo po pošti 5 kg. tudi več, proti pošt. povzetju. I velika pernica s puhom K 16.-, pernica s polpuhom K 12.80, pernica s perjem K 1.-, belo, oskubljeno perje K 2.40, polpuh K 3.-, prvovrsten K 4.-, siv puh K 3.20, zelo fini bel puh K 8.-, vse ceneje kot drugod in gotovo novo. Vzglavnice nenapolnjene K 1.-, pernice nenapolnjene K 3.-. 2345 Prva češka zaloga posteljnega perja, oddelek na drobnost Adolf Gans, Dunaj, Hernals, Ottakringerstrasse 48-60. Prodajalna na debelo na dvorišču desno. Podružnici: Tiefer Graben 11 in Mariahilf, Amerligstrasse 8. Svarilo pred zmotami! - Prosim na ime in naslov paziti.

ADOLF GANS.

Kupi se malo posestvo solidno zidana, stara kmečka hiša, kje na Do- lenjskem, nedaleč od Ljubljane za ceno okolu 6000 K. Ponudbe pod »Rehač« na upravo lista.

Gostilna na račun

se odda takoj Podutikom št. 26 pri Ljubljani. Več se izve v Zapužah štev. 14, pošta št. Vid nad Ljubljano. 3548

Antimonska rudniška družba „Trojana“, pošta Medija-Izlake pri Zagorju ob Savi ima na prodaj franco postaja Zagorje: 1. vezani jarem (Bundgatter) narejen pri tvrdki Tönnies v Ljubljani, za 2000 K. 2. parni kotel in stroj za 25 kónjskih sil, konstrukcija tvrdke JEFFEKE na Dunaju, za 4000 K.

I kg sivoga skušnjena K 2.-, boljšega K 2.40, pol be- lega prima K 2.80 belega K 4.-, finega mehkega puha K 6, prvovrstnega K 7.-, 8.- in 9.00. Sivoga puha K 6.-, 7.-, belega finega K 10.-, prsnoga puha K 12 - od pet kg naprej franco.

Dovršee napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rudečega modrega ali belega inlet (nanking) blaga. I pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 vzglavnicama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhastim in trpežnim posteljnim perjem K 16.-, s pol puhom K 20.-, s puh perjem K 24.- Posamezne pernice K 10.-, 12.-, 14.-, 16.-. Posamezne vzglavnice K 5.-, 3.50, 4.-. Pernice 200 110 cm velike K 13.-, 15.-, 18.-, 20.-. Vzglavnice 90x70 cm velike K 4.50, 5.-, 5.50. Spod. pernice iz najbolj- gradla za postelje 180x116 cm velike K 13.- in 15.-, raz- posilja proti povzetju ali naprej vplaču.

Maks Berger Dešenica št. 412 a Češki les.

Nikak riziko, ker se zamnjava dovolji ali denar vrne. Bogati ilustr. ceniki vsega posteljnega blaga zastonj. 3117

„Lumeta“ najcenejša luč na svetu pogori v 40 urah samo za 2 vliarja petroleja, zatorej potrebna v vsakem gospodinjstvu, se lahko porabi za ponočno luč, luč za v klet in na prostem ali tudi za razsvetljavo in dekoracije

St. 9490 1/2. S stekleno posodo za petro- lje z dobro zaprtim žarilnikom in senč- nikom iz inprog. barv. blaga, ca 15 cm visoka komad K 1.-, 10 komad. naroč. nankrat K 8.50 St. 9513. „Lumeta“ z barvastim steklenim senčnikom komad K 1.20, 10 komadov naročenih nankrat K 10.-. Razposiljanje stroške predplačila vračunaj poštnine stroške ali povzete od c. in kr. dvorčne založnika Jan Konrad, razposilj. v Bräxu, št. 2748 (Češko). Bogato ilustrirani glavni cenik s 4000 slikami na zahtevo zastonj in franko.

Konji

ohranijo tudi po zimi na zdrsljih glad- kih) potih svojo popolno zmožnost z Leonhardt-ovimi izvirnimi H-ozobci z znakom

Izvirni H-ozobci so zelo dolgo preisku- šeni in pri vporabi najcenejši 3370

NAPAKA

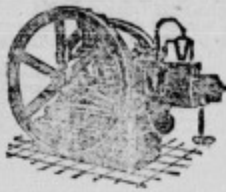
mного bolnikov je, svojo bolezen pretrpeti in tarnati, kakor jo z primernim sredstvom odstraniti. Proti revmatizmu, protinu, nevr- gliji in ozeblini rabimo z gotovim uspehom zdravniško priporočen

CONTRHEUMAN

bosedi znak za (meist), saliciliziran kostanjev izvleček: ki je vedno zanesljivo sredstvo ki za hitro pomiritev in ozdravljenje, za spfahnitev oteklin in zopetno pridobitev pregibnosti členkov in odstranitev utri- panja učinkuje presenetljivo, zanesljivo za vrljavanje, masažo ali obkladke. I pušica 1 krono.

Izdelovalnica in glavna zaloga v lekarni B. FRAGRNER-ja c. kr. dvorčne dobavitelja, PRAGA III., št. 203. Pri naprej plačila K 1.50 se pošlje 1 pušica franco. Po or na ime izdelka in izdelovatelja ZALOGA V LEKARNAH. V Ljubljani: Rih. Sušnik, Jos. Čizmač, dr. G. Piccoli. 3117

CLIMAX motori na petrolej

Najcenejši obrat.

Bachrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX G.

Hellgenstädterstr. 83 je.

Najstarejša specialna tovarna monarhije za dvotaktno motorje na surovo olje.

Proda se lepo posestvo

Natančneje se izve v šmartnem pri Litiji pri gosp. Mat. Osredkarju. 3470

Brez dvoma

najdete v trgovini tvrdke R. Miklauc Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5 (Špitalska ulica) veliko zalogo blaga za moške in ženske obleke, vse vrste rute, kocke, šerpe, ogrinjalke, koce, plahte, kovtre, srajce, nogavice itd.

Cene

kakor Vam je znano so nizke, ker kupuje tvrdka v velikih množinah vsled velikega prometa se posluži najmanjšega dobička. Torej tukaj najde vsakdo veliko izber,

ugodne

cene in kupi dobro ter priporoča tvrdko svojim znancem in sorodnikom. 3478

Brez konkurence!

Dobavljamo naše prvovrstne, pravim Smyrna skoro podobne krasne

stenske preproge

izvrstne kakovosti in neizmerne trpeznosti, neposredno K 5-50 odjemalcem, K 5-50

Stenske preproge v mikavnih perzijskih in vzorcih s slikami 100 cm široke, 200 cm dolge K 5-50. Paspagiji, bežica divjačina, lev, labod, družina smrkov, bisca, pes itd.

Salonske preproge

iz debele plšne senilje na obeh straneh enak iz krasnih perzijskih se: estjskih in cvetličnih

vzorci, temeljna barva rdeča in zelena.
40 cm šir., 200 cm dolg K 8 -- 200 cm šir., 300 cm dolg K 15 --
90 " " 250 " " 11 -- 250 " " 350 " " 16 --
180 " " 270 " " 14 -- 300 " " 400 " " 24 --

Predposteljne preproge iz e ske tvrzine K 18 za kos.
Preproge za pred okna iz posebno močne Double-Smyrna-je ljne tkanine 125 cm visoke, 140 cm široke, z obilovm in rezicami ali perzijski vzorec K 5-50 za kos

Cene in kakovost brez konkurence. 3432
Razpošilja p oti povzetju. Če ne uga ja je zamena dovoljena ali denar nazaj.

Razpošiljalnica blaga Gustav Stern prej
Produktivna in trgovska družba v H: deninu 13, Moravsko.
Bogato ilustriran, kraten cenik zastoj in poštnine prost.

Poceni nakup.

Dobro domače blago iz tkalnice pošiljam po povzetju vsakomur, kdor naznani kar potrebuje.

40-50 m ostankov za K 17-22.

Posebno prikladni so kot darila za bližajoči se Božič in hočem p. n. naročnikom postreči tako, da postane vsak moj odjemalec. Zajamčeno pralne tkanine v zelo lepih barvah, kanataze, lanena platna za srajce, okastorde, krikete, šifone, brisače, tkane barhente pripravne za krila in obleke, delene, batiste, flanelo cešire pripravne za bluze in obleke. Tudi zelo krasno modrikasto blago se lahko dobi v kosih 3 do 15 m.

Pisite 3000

Fr. Maršik-u, domačemu tkalcu
Č.ška Čerma 104 pri Nachodu (Oeško).

Majhen psiček (Zwergspitz) se je izgubil.

Isti ima dolgo dlako lisiče barve, na spodnjem delu vratu in na prsih je bel, na nosu ima podolgasto belo liso in sliši na ime „Bubi“. Kdor bi ga našel ali pa izvedel kje da je, naj to proti plačilu sporoči dr. Mayerju v Dol. Logatcu. 3536

Namizne in posteljne garniture

v najsolidnejši in najmodernejši izpeljavi.

St. 2081. Bourrette garnitura (z postelj. odejo) ca. 140x190 in namizna preproga ca. 138x138 cm, z lepo vtkanim cvetličnim robom na bordo-rdečem ali olivnem temelju, prav cena, konkurenčna kakovost K 11-50. Posamezne posteljne odeje K 4-20, posamezne namizne preproge K 3-10. — St. 2165. Ista v boljši kakovosti K 13- —, posamezne posteljne odeje K 4-75, posamezne namizne preproge K 3-50. — Garniture v finceji izvršiti z bogatimi vzorci K 15, 16, 18, 20, in višje v mojem glavnem ceniku — Nikak riziko! — Zamena dovoljena ali denar nazaj! — Pošilja po povzetju priznana najboljša svetovna tvrdka

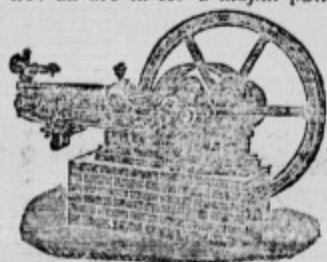
Jan Konrad, e. in hr. dvor. žalož. v Briuku št. 2743 (Češko).

Glavni cenik s ca. 4000 slikami, na zahtev zastoj in franko.

Putniki v Ameriko kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo poloviti naj se obrnejo na
Simona Smetelca
v Ljubljani Kolodvorske ulice 26.
Sakovrstna Pojasnila deljo se brezplatno.

1 do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z mojim pat.

motorjem z močnim pri-fiskom in za surovo olje od 16 HP naprej; 4 do 5 vin. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2-10 HP tudi stoječe motorje

Tvornica motorjev I. WARCHALOWSKI
Dunaj III., Paulusgasse 1.
Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji. 315

3 popolne obleke

vsobujejo moji 40 metrov dgi ostanki za 20 K. in sicer: 1 moderna obleka iz rasevine ali listra, 1 praktična obleka za hišna opravila in 1 krasna poletna obleka. Ostali ostanki se lahko porabi za predpasnike, bluze itd.

12 popolnih srajc

vsobujejo moji 40 metrov dolgi rumburški ostanki tkanine lepo, dobro blago za 22 K. Ostali ostanki so pripravni za najboljše opreme.

Razpošilja se po povzetju.

Prvovrstna tovarniška razpošiljalnica

Josip Frankenstein, Jaromer 91, Češko.

Od ostankov se ne pošiljajo vzorci. Od vseh drugih predmetov vzorci na željo franko. Vzorci se morajo vrniti.

ZA BOŽIČ 1911!

New - York in London nista prizanesla niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne.

K 14-20 in sicer:

- 6 kom. najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klingo;
- 6 kom. amer. pat. srebr. vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavinskih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrno zajemalnico za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebr. zajemalnico za mleko;
- 6 kom. ang. Victoria čašic za podklado;
- 2 kom. elegantnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedalnik za čaj;
- 1 kom. najfinjša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo K 14-20.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo K 80- — ter im je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni K 14 20 Američansko pat. srebro je znano, je skoz. n. ozi. bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta in sicer ne temelji na nikakršni siepariji, zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržke znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladno kot prekrasno

božično darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo

Dobiva se edino le v **A. Hirschberg & Co.** eksportni hiši amer. pat. srebrnoga blaga na Cunajl II., Kettentransstrasse 19, O. Telefon 14597.

Pošilja se v provincoji proti povzetju, ali če se znesek naprej pošlje. — Čistilni prašek za nje 20 vin. — Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina). — Izvček iz pohval. pism: Bil sem s pošiljalvijo krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana. Oton Bartus, c. kr. stolnik v 27. pešpolku. — S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Kzoan, dekan v Mariboru. — Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še eno. Sent Pavel pri Prebrodu. Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik. — S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Mihael Kovačević, ravnatelj pomožn. uradov dež. pri vladi v Sarajevu. Sarajevu, 22. oktobra 1904.

Zasluzek!

2-4 K na dan in stalno s prevezicem lahke pletenice doma. Edino moj stroj za hitro pletenje „Patentebel“ ima izumne juklene dele, plete zaslužene juknave, modne in zaslužene izdelke. Predznanje iporotno. Poduk zastojni, nepotravnostnekode Trški Odeab enostnekode Trški Pism. garanc. t ajne službe. Neodvisna eksistenc. Probe zastojni Podetlje za popcevanje domačega cela. Vpov. soda prutokol. Karl Wolf, Dunaj, Mariahilf, Neltengasse 1.00. 1891

Najboljše orodje za rezljanje.

Napravljanje izrezilnih izdelkov je poceno in lepo opravilo za stare in mlade v prastih orodjih. St. 9307. Najboljše žaga za rezljanje, pritrjena na močnem kartonu, s 7 kosi orodja in pod. K 3. — St. 9308: Ista, toda z 10 kosi orodja in predlogo K 4-60. St. 9310. In garnitura za rezljanje v smrekovi omari s premikajočim pokrovom z 9 la-orodjem K 7-20. Največja izbira žag, orodja za rezljanje v mojem velikem ceniku. Nikak riziko! Zamena dovoljena ali donar nazaj. Razpošilja po povzetju c. in kr. dvorni založnik.

Jan Konrad razpošiljal. v Brúxu 2751. (Česko.)
Glavni cenik z nad 4000 slikami na zahtovo zastojni in Franko

To — je — nekaj!

Pri nakupu blaga — za lepo obleko — za čedno bluzo — je predložitev primerno velike izbire — prav posebne vrednosti, ker se iz iste, ne da bi se kaj več izdalo — tudi kaj modernega lahko izbere. Pri nabavi perila — srajc — hlač, in družega perila, kot rjuh, zglavnic — pernic — modrocev — zastorov — odej — more samo koristiti — če se ima pred seboj na vpogled prave vrste — da se lahko izbere — kar je dobro za vporabo. Velika razpošiljalnica: Bratje Lechner v Gradcu razpošilja — namenu odgovarjajoče skupine vzorcev v bogati izbiri in — ilustr. cenike od perila za gospode in dame in konfekcije — brezplačno na izbiro — kjer se nahaja na tisoče slik vseh vrst blaga. S tem je torej dana priložnost, določiti nakup doma v krogu svojcev in tudi glede cen se bodo dosegle znatne ugodnosti za nakupovanje.

To stane samo eno dopisnico za 5 vinarjev.

Podružnica Franc Dolenz, Kranj

priporoča svo o bogato zalogo vsakovrstne železnine. Cene jako nizke. Prijazna postrežba.

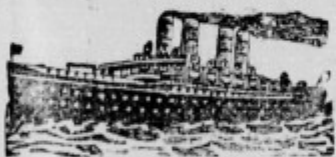
NOVA MODA 1911-1912!

Sukno za moške, volna in parhent za ženske obleke, ravnokar došlo. Cene izvanredno nizke in to le vsled tega, da se pri cenjenih odjemalcih vpeljeva. — Vzorce na željo, pošiljava poštine prosto. — Naslov: 2974

Hedžet & Korifnik GORICA, Corso Verdi 3, Primorje.

Tovarniška zaloga elatna (perila) za celo opremo (balo) nevestil!

Naročajte sobotnega „Slovenca“!

V Ameriko in Kanado zlozna, cena in varna

Cunard Line

Elizinski odhod iz domače luke
Beke: Caronia 9./12., Franconia 20./12. 1911.
Trsta: Ultonia 12./1. 1912.
iz Liverpoola: Lusitania (najboljši največji in največji parnik sveta), 16./12. 1911, 27./1., 17. 2. 1912, Mauretania 9./12., 30./12. 1911, 20./1. 1912, Poasnila in vozne karte pri Andrej Odiaseh, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-York III. razred K 160* — za odraslo osebo vstevši davek in K 90. — za otroka pōd deset let vstevši davek.

Edini izborni priložnostni nakup za trgovce in krošnjarije z manufakturnim blagom naravnost iz tiskalnice. Razpošilja se se tudi zasebnikom.

40 m sortiranih ostankov za 18 K.

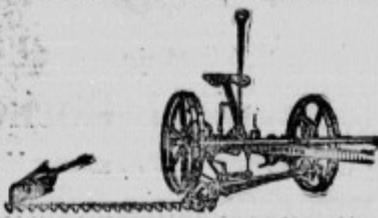
Vse v najboljši kakovosti. Parhent v najmodernejših vzorcih za obleke, bluze in spodnja krila. Flaneli, čedni vzorci za srajce in bluze. Celir za barv. srajca, naprsnike in modrice. Kanafas za posteljno prevleko v pisanih barvah. Modrikasto blago za kuhinjsko predpasnike in obleke za dom. Oxford za navadno srajce za gospode in delavske srajce. Belo platno za živet perilo. Dolgost ostankov 3-10 m. Nepovolno se zamernja. Razpošilja po povzetju tiskalnice pisalna J. LJ. KANTOR, BABI pri Nachodu, Česko. — Vzorce vseh drugih izdelkov zastojni in Franko. Vzorce ostankov se ne razpošilja.

Örkény-jev lipov med

je izborno domače zdravilo, ki nam pri prehlajenju, nahodu, oslovskemu kašlju, hripavosti, težkem dihanju itd. dobro služi. — Kdor se hoče obvarovati pljučnih boleznj, naj vzame Örkény-jev lipov med (sirup), ki vzbuja slast do jedi, je okusen in pri tem ceneno domače zdravilo. Ker je dosti ponaredb, naročite ga naravnost pri edinem izdelovaltelju **Hugo Örkény**, lekarnar, Budapešta, Thököly-ut 28. Zaloga 45. Steklenica za poskušnjo 3 K, velika steklenica 5 K, 3 velike steklenice poštine prosto 15 K. Razpošilja vsak dan po pošti. 3272

Priporočam svoje izborne neprekosljive **amerikanske kosilnice »Deering«**, vsakovrstne **poljedelske stroje** najodličnejših tovarn, **motorje** enostavne konstrukcije, **pluge**, **čistilnice**, **mlatilnice** itd.

V zalogi imam vedno črpalke za: vodo, vino in gnojnico, cevi: železne, svinčene in gumijaste, štedilnike, peči, blagajne, železn. šine, traverze, cement in vse druge stavbene potrebščine kakor tudi razno orodje za ključavničarje, kovače, kleparje itd.

FR. STUPICA 1811 v LJUBLJANI, Marije Terezije cesta 1.

DOBI SE V VSEH LEKARNAH!

Herbabsny-jev podfosforato-kisli

Apneno-železni sirup

Ta je že 42 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen prani sirup. Odstranjuje slez, pomiljuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev in je izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti.

Cena steklenici K 2:0, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev:

Dr. Hellmannova lekarna „Zur Barmherzigkeit“ (Herbabsny-jev naslednik).

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mostu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trzinu, Trstu, Veikovcu in Volšperku. 3249

Prislobo samo z znanstveno
navedeno znamkoPred ponudbo
se sveti

Varstveno zavarovan.

PURJODAL.

Jod sarsaparilla izdelek čisti kri, pospešuje prebavo, lajša krče, kakor tudi nervozne boleti. Povsod tam, koder se jod ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja z najboljšim uspehom.

Cena steklenici K 2:20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

DUNAJ VII./1.,
Kaiserstrasse 73-75.**Tovarna strešnikov F. P. VIDIC & KOMP. Ljubljana**

ponudi v vsaki poljubni množini pravilno žgani

navadni strešnik

stare oblike :

in patent. dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

sistem „Marzola“

782

Na željo pošljemo takoj vzorce in popise.

H. SUTTNER, Ljubljana 1, Mestni trg štev. 25

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

„IKO“

Vsak čitatelj tega časopisa dobi zastonj in poštine prosto moj bogati cenik od ur, zlatnine in srebrnine. - Pišite še danes eno dopisnico za 5 vinarjev na tvrdko

H. SUTTNER, Ljubljana 1.

Moja

št. 410 nikel Roskopf
jako dobro idoča, samo K 4:10,
št. 500 z sekund. kazalcem K 5:50
Dve leti garancije.